

Rekenhof

Jaarverslag 2013

Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van volksvertegenwoordigers
Brussel, juli 2014

Rekenhof

Jaarverslag 2013

*Verslag goedgekeurd in de algemene vergadering
van het Rekenhof van 2 juli 2014*

controleren
evalueren
informereren

Jaarverslag 2013

Voorwoord	5
Over het jaarverslag	7
Doel	7
Structuur en doelgroep	7
Hoofdstuk 1: Voorstelling van het Rekenhof	9
1.1 Visie, waarden en opdrachten	9
1.2 Organisatie	10
1.3 Middelen	12
1.4 Werking	16
Hoofdstuk 2: Overzicht van de evolutie van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof	17
2.1 Inleiding	17
2.2 Bijkomende bevoegdheden en opdrachten die de wetgever in de afgelopen twee decennia aan het Rekenhof heeft toevertrouwd	17
2.3 Uitbreiding van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof tijdens de voorbije legislatuur	22
2.4 Nieuwe bevoegdheden en opdrachten voortvloeiend uit de zesde staatshervorming	25
2.5 Impact van de uitbreiding van opdrachten op de interne organisatie van het Rekenhof	27
Hoofdstuk 3: Auditresultaten	29
3.1 Uitvoering van de controles	29
3.2 Impact van de controles	36
3.3 Belangstelling van de media en derden voor de publicaties	36
Hoofdstuk 4: Internationale betrekkingen	39
4.1 Europese Rekenkamer	39
4.2 Organisaties van hoge controle-instellingen	39
4.3 Controle van internationale organisaties of projecten	41
4.4 Technische bijstand	42
4.5 Buitenlandse delegaties	42
Hoofdstuk 5: Externe activiteiten	43
5.1 Presentatie voor de commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de Tweede Kamer der Staten Generaal in Den Haag	43

5.2	Studietweedaagse van de <i>European Academy for Taxes, Economics & Law</i> in Berlijn	43
5.3	Deelname aan activiteiten van het Informatiecentrum voor het Bedrijfsrevisoraat (ICCI)	43
5.4	Deelname aan activiteiten van de <i>International Faculty for Executives</i> Benelux (IFE)	43
5.5	Deelname aan activiteiten georganiseerd door universiteiten of onderwijsinstellingen	44
5.6	Studiedag georganiseerd door de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen	44
5.7	Studievoormiddag georganiseerd door de regeringscommissarissen bij de Vlaamse universiteiten en hogescholen	44
5.8	Uiteenzetting op verzoek van het Vlaams Parlement	44
5.9	Uiteenzettingen over overheidsopdrachten	44
5.10	Presentatie van verslagen van het Rekenhof op verzoek van derden	45
5.11	Bijdragen in verschillende publicaties	46
	Bijlagen	49

Voorwoord

Met zijn adviezen, verslagen en boeken heeft het Rekenhof ook in 2013 beoogd een constructieve bijdrage te leveren aan de parlementaire werkzaamheden, zowel bij de uitvoering van zijn klassieke auditopdrachten als bij de realisatie van aan zijn college toevertrouwde bijzondere opdrachten.

Dit jaar wordt trouwens in het jaarverslag een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de evolutie van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof. In dat artikel wordt in extenso uiteengezet welke bijkomende opdrachten en bevoegdheden de afgelopen decennia en ook zeer recent aan het Rekenhof werden opgedragen door de grondwetgever en de wetgevers van de federale Staat en van de gemeenschappen en de gewesten. Om ook de uitvoering van die bijkomende opdrachten tot een goed einde te brengen zonder aan de uitoefening van zijn traditionele bevoegdheden te raken, heeft het Rekenhof in de afgelopen jaren op geregelde tijdstippen zijn controle- en werkmethodes alsook zijn interne organisatie herbekeken.

In dit verband vormen de hervorming van de overheidsboekhouding, de interventies van de Europese Unie met betrekking tot het budgettaire en financiële beleid van de lidstaten en de uitvoering van de zesde staatshervorming zeer belangrijke uitdagingen.

In het kader van de zesde staatshervorming heeft de grondwetgever het ook mogelijk gemaakt voor de wetgevers van de gemeenschappen en de gewesten om in de toekomst tegen betaling nieuwe taken aan het Rekenhof toe te vertrouwen.

Op het vlak van de overheidsboekhouding heeft de federale wetgever het Rekenhof vanaf 2020 belast met de certificering van de jaarrekeningen van de federale Staat en van alle gemeenschappen en gewesten met het oog op de omzetting van Europese regelgeving (sixpack). Bovendien hebben zowel de federale wetgever als sommige wetgevers van de gemeenschappen en de gewesten recent de financiële controlebevoegdheid van het Rekenhof verruimd tot alle publieke rechtspersonen die volgens de criteria van de Nationale Bank van België tot de centrale overheid behoren, wat concreet de financiële controle-opdracht van het Rekenhof de volgende jaren met een honderdtal bijkomende openbare instellingen zal uitbreiden.

Die evoluties zullen gevolgen hebben zowel op methodologisch vlak als op het vlak van personeel en vormen voor het Rekenhof een belangrijk element bij het bepalen van zijn toekomstige controlestrategieën.

Inmiddels heeft het Rekenhof zijn personeelsbehoeften geanalyseerd aan de hand van competentieprofielen, die ook voor de toekomst een kwantitatief en kwalitatief personeelsbestand binnen een stabiel budgettair kader moeten garanderen. Om aan die personeelsbehoeften te voldoen, doet het Rekenhof sedert 2013 voor bepaalde functies en competenties ook een beroep op medewerkers van de Senaat in het kader van een met deze instelling gesloten samenwerkingsprotocol.

In de loop van 2014 zal het Rekenhof bij de opstelling van zijn strategisch plan voor de jaren 2015-2019 zijn controle- en werkmethodes alsook zijn interne organisatie waar nodig opnieuw aanpassen om aan de voormelde actuele uitdagingen een passend antwoord te kunnen geven. Het Rekenhof zal er bij de uitwerking van dat strategisch plan ook aandacht voor hebben de thema's van zijn wettigheids- en doelmatigheidsonderzoeken voor de komende jaren zo veel mogelijk te oriënteren naar de belangrijke problemen waarmee de huidige samenleving wordt geconfronteerd, zoals de pensioenhervorming, de bevordering van de werkgelegenheid en de zorgproblematiek.

Ignace Desomer

Voorzitter

Philippe Roland

Eerste voorzitter

Over het jaarverslag

Doel

Het Belgische Rekenhof is een onafhankelijke instelling die voor rekening van de wetgevende macht belast is met de externe controle van de ontvangsten en de uitgaven van de regeringen.

Met het jaarverslag verschaft het Rekenhof informatie over de manier waarop het jaar na jaar zijn visie, zijn waarden en zijn opdrachten vorm geeft, rekening houdend met de middelen waarover het beschikt.

Het Rekenhof legt met dit verslag verantwoording af over zijn werking.

Structuur en doelgroep

Het jaarverslag bevat drie delen: de voorstelling van het Rekenhof (hoofdstuk 1), een thema uit de actualiteit van de instelling (hoofdstuk 2) en de resultaten van zijn werking (hoofdstukken 3 tot 5).

Het jaarverslag wordt gericht aan de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Het wordt eveneens toegezonden aan de Koning, aan de vertegenwoordigers van de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht van België, alsook aan de voorzitters van de hoge controle-instellingen waarmee het Rekenhof nauwe relaties onderhoudt. Het is beschikbaar op de internetsite van het Rekenhof: www.rekenhof.be.

.

HOOFDSTUK 1

Voorstelling van het Rekenhof

1.1 Visie, waarden en opdrachten

Het Rekenhof beschikt over een missieverklaring waarin het zijn visie presenteert, de waarden die aan de basis liggen van een goede uitvoering van zijn werkzaamheden en de strategieën die het gebruikt om zijn opdrachten te vervullen.

1.1.1 Visie

Het Rekenhof streeft naar een verbetering van de werking van de overheid door zijn controles en door de evaluatie van het overheidsbeleid.

1.1.2 Waarden

Het Rekenhof hecht als instelling in het bijzonder belang aan zijn onafhankelijkheid, een kwaliteitsvolle informatie, een ondersteuning van het behoorlijk bestuur, een dynamisch personeelsbeleid, alsmede aan zijn relaties met de buitenwereld.

Om het handelen en het gedrag te stimuleren die passen bij de waarden van de instelling zoals die zijn gedefinieerd in de missieverklaring, heeft het Rekenhof een ethische code goedgekeurd. Die code geldt voor zijn leden en personeelsleden en bevat de waarden van onafhankelijkheid, deskundigheid, integriteit, onpartijdigheid, vertrouwelijkheid, loyaliteit en respect. De leden en personeelsleden verbinden zich ertoe die waarden toe te passen in hun dagelijkse werkzaamheden, om zo het vertrouwen dat het Rekenhof geniet, te versterken.

1.1.3 Opdrachten

Naast zijn functie als budgettaire raadgever oefent het Rekenhof een financiële controle, een wettigheids- en regelmatigheidscontrole, en een controle op de goede besteding van de overheidsgelden uit. Die controles hebben betrekking zowel op de ontvangsten als op de uitgaven van de federale Staat, de gemeenschappen en gewesten, de openbare instellingen die ervan afhankelijk zijn en de provincies. Het Rekenhof informeert de parlementen en provincieraden geregeld over de resultaten van die controles.

Het Rekenhof heeft ook een rechtsprekende bevoegdheid ten aanzien van de rekenplichtigen van wie de rekeningen een tekort vertonen.

Tot slot heeft het Rekenhof specifieke opdrachten in het kader van het behoorlijk bestuur (mandatenlijsten en vermogensaangiften van openbare mandatarissen en hoge ambtenaren, adviezen over de financiële verslagen van de politieke partijen, adviezen over de verkiezingsuitgaven), op het vlak van de verdeling van de financiële middelen tussen de gemeenschappen en gewesten (leerlingentelling, fiscale loyaliteit op het vlak van personenbelasting) en op basis van zijn expertise (budgettaire en financiële weerslag van wetsvoorstellen, rekeningen van dotatiegerechtigde instellingen).

HOOFDSTUK 1

Voorstelling van het Rekenhof

1.2 Organisatie

Het Rekenhof wordt gevormd door een college van twaalf leden dat wordt bijgestaan door een ambtenarenkorps.

1.2.1 College van het Rekenhof

De leden van het Rekenhof worden door de Kamer van volksvertegenwoordigers benoemd voor een hernieuwbaar mandaat van zes jaar. Om hun onafhankelijkheid en hun onpartijdigheid te waarborgen, heeft de wetgever een stelsel van onverenigbaarheden en verbodsbepalingen ingevoerd. De wedden en pensioenen van de leden van het Rekenhof zijn bij wet vastgelegd.

Het Rekenhof is samengesteld uit een Nederlandse kamer en een Franse kamer, die samen de algemene vergadering vormen. Elke kamer bestaat uit een voorzitter, vier raadsheren en een griffier. De oudstbenoemde voorzitter en griffier dragen respectievelijk de titel van eerste voorzitter en hoofdgriffier.

Algemene vergadering				
	Nederlandse kamer		Franse kamer	
Voorzitter	Ignace Desomer	Eerste voorzitter	Philippe Roland	
Raadsheren	Jozef Beckers	Raadsheren	Michel de Fays	
	Romain Lesage		Pierre Rion	
	Jan Debucquoy		Didier Claisse	
	Rudi Moens		Franz Wascotte	
Hoofdgriffier	Jozef Van Ingelgem	Griffier	Alain Bolly	

1.2.2 Administratieve diensten

De diensten van het Rekenhof zijn onderverdeeld in drie sectoren die samen tien directies omvatten. Die worden elk geleid door een eerste-auditeur-directeur.

Sector I is een ondersteunende sector. Hij bestaat uit de directie Coördinatie en Studies, die ook de Griffie van de mandatenlijsten en vermogensaangiften omvat, en de directie Algemene Zaken.

Sectoren II (federaal) en III (gemeenschappen en gewesten) zijn operationele sectoren. Ze zijn samengesteld uit directies die tot de financiële of tot de thematische pijler behoren.

De financiële pijler onderzoekt de begroting, verricht financiële audits en controleert de rekeningen van de overheidsdiensten en rekenplichtigen.

De thematische pijler verricht de audits naar de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen en de procedures, alsook naar de goede besteding van de overheidsgelden om de doelmatigheid, doeltreffendheid en zuinigheid van een dienst, een proces of een beleid te meten.

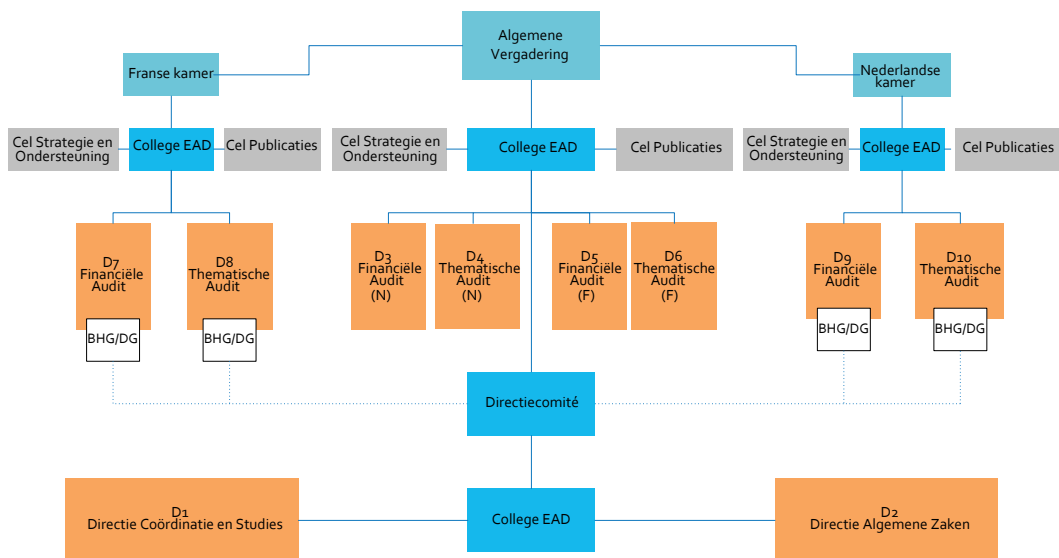
De indeling in sectoren sluit aan bij de bevoegdheden van respectievelijk de algemene vergadering, de Nederlandse kamer en de Franse kamer.

De algemene vergadering is bevoegd voor de dossiers in verband met de federale Staat, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Duitstalige Gemeenschap, de openbare instellingen die ervan afhangen, alsook voor de interpretatie van de Europese en de federale regelgeving.

De Nederlandse kamer is exclusief bevoegd voor de dossiers betreffende de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaams Gewest, de openbare instellingen die ervan afhangen en de Vlaamse provincies.

De Franse kamer is exclusief bevoegd voor de dossiers aangaande de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie, het Waals Gewest, de openbare instellingen die ervan afhangen en de Waalse provincies.

Organigram van de diensten van het Rekenhof

- Sector I : ondersteunende sector (directies D1-D2)
- Sector II : federale sector (directies D3 tot D6)
- Sector III : sector van de gemeenschappen en gewesten (directies D7 tot D10)
- DG : Duitstalige Gemeenschap
- BHG : Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- EAD : eerste-auditeur-directeur

HOOFDSTUK 1

Voorstelling van het Rekenhof

1.3 Middelen

1.3.1 Human resources

Het Rekenhof benoemt en ontslaat zijn personeelsleden. De personeelsformatie voorziet in 620 betrekkingen, gelijk verdeeld onder Nederlandstaligen en Franstaligen.

In 2013 stelde het Rekenhof gemiddeld 530 personen tewerk (473 statutairen en 57 contractuelen). De meesten oefenen de functie van auditeur of controleur uit.

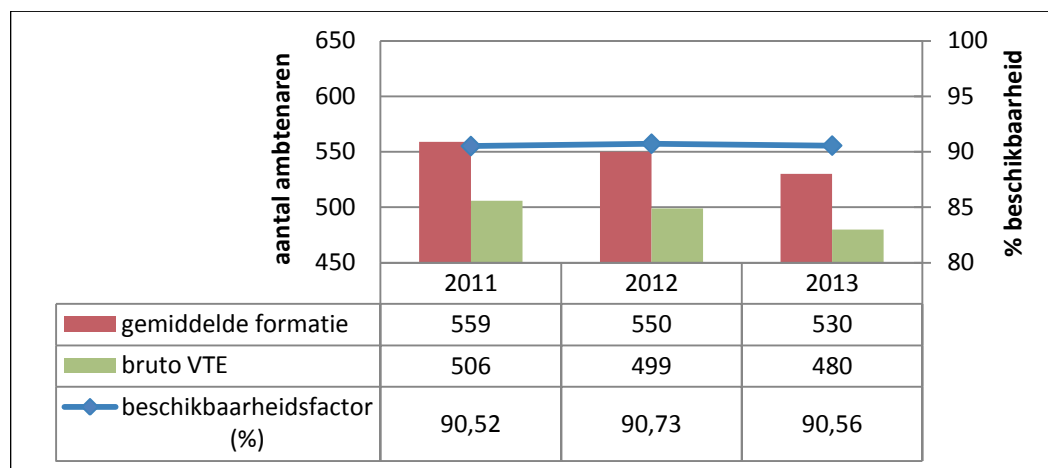
Op het vlak van de personeelsformatie werden 10 indiensttredingen en 28 uitdiensttredingen geregistreerd tijdens het jaar. Tot 2016 worden 32 nieuwe uitdiensttredingen verwacht. Dat is 6,04 % van de gemiddelde formatie in 2013.

In de loop van het jaar hebben 54,58 % van de personeelsleden minstens één opleidingssessie gevolgd. Het aantal externe opleidingen dat wordt gevolgd daalt. Er wordt vaker gebruik gemaakt van de mogelijkheden van het reglement op de studiefaciliteiten om langlopende opleidingen te volgen.

De commissie voor overleg met de vakverenigingen en het comité voor preventie en bescherming op het werk zijn in 2013 respectievelijk 5 en 10 keer samengekomen.

Personeel – enkele cijfers

Beschikbaarheidsfactor van de formatie – de formatie in bruto FTE gedeeld door de gemiddelde formatie

De *gemiddelde formatie* komt overeen met het totaal aantal personeelsleden die elke dag van het jaar een juridische band met het Rekenhof hebben, gedeeld door 365.

De *formatie uitgedrukt in voltijdse bruto-equivalenten (bruto VTE)* beantwoordt aan de som van de werkdagen van alle personeelsleden die tijdens het jaar een juridische band met het Rekenhof hebben, met uitsluiting van de niet betaalde afwezigheids- en vakantiedagen (bv. deeltijds, onderbreking van de beroepsloopbaan, halftijdse vervroegde uittreding, missie enz.), gedeeld door het aantal werkdagen per jaar van een voltijds personeelslid.

De *beschikbaarheidsfactor van de formatie* is gelijk aan de formatie in bruto VTE gedeeld door de gemiddelde formatie, uitgedrukt in procenten.

Tabel 1 - *Formatie uitgedrukt in fysieke eenheden op 31 december 2012 per taalrol, volgens geslacht en per niveau*

	Nederlandse taalrol		Franse taalrol	
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen
Niveau A	111	41	90	53
Niveau B	43	15	42	25
Niveau C	4	17	3	20
Niveau D	13	19	11	17

Tabel 2 – *Formatie uitgedrukt in fysieke eenheden op 31 december per leeftijdscategorie*

	2011	2012	2013
34 jaar of jonger	65	55	55
35 tot 44 jaar	150	133	119
45 tot 54 jaar	211	210	205
55 jaar en ouder	139	145	145

Tabel 3 – *Indiensttredingen en uitdiensttredingen*

	2011	2012	2013
Indiensttredingen	31	7	10
Uitdiensttredingen	38	32	28

Tabel 4 – *Vormingsinspanningen*

	2011	2012	2013
Aantal vormingsdagen	1.935	1.735	1.370
Vormingspercentage (%)	60,67	49,30	54,58

HOOFDSTUK 1

Voorstelling van het Rekenhof

Het *vormingspercentage* weerspiegelt het aantal personeelsleden die tijdens het jaar minstens één dag opleiding hebben gevolgd, gedeeld door het bruto VTE van het jaar en uitgedrukt in procenten.

1.3.2 Financiële middelen

De uitvoeringsrekeningen van de begroting van het Rekenhof worden door zijn algemene vergadering aangenomen op basis van het verificatierapport van de oudste raadsheer in rang van elke kamer en worden, na onderzoek door de Commissie voor de Comptabiliteit, door de Kamer van volksvertegenwoordigers goedgekeurd.

De rekening voor 2013 sluit af met een globaal resultaat van 3,51 miljoen euro. In vergelijking met 2012 steeg de dotatie met 1,68 miljoen euro, maar de andere financieringsbronnen bedroegen 2,69 miljoen euro minder.

In 2013 is 0,73 miljoen euro minder uitgegeven dan in 2012. Die daling doet zich voornamelijk voor bij de loonmassa van het personeel.

Financiële middelen – enkele cijfers

Tabel 5 – Begrotingen van het Rekenhof (in duizend euro)

	2011 (aangepast)	2012 (aangepast)	2013 (aangepast)	2014 (initieel)
Ontvangsten	47.061,10	48.198,20	49.910,50	50.014,00
Uitgaven	52.719,10	54.493,20	53.621,20	53.810,00
Begrotingsresultaat van het jaar	- 5.658,00	- 6.295,00	- 3.710,70	- 3.796,00
Overgedragen boni	5.402,00	4.909,00	2.390,00	3.796,00
Aan te wenden boni	246,00	0,00	0,00	0,00
Aan te wenden reserve	10,00	150,00	120,00	0,00
Globaal resultaat	0,00	- 1.236,00	- 1.200,70	0,00

Tabel 6 – Uitvoeringsrekeningen van de begroting van het Rekenhof (in duizend euro)

	2011	2012	2013
Ontvangsten	47.117,90	48.444,39	49.955,15
Uitgaven	50.376,82	49.573,84	48.847,63
Begrotingsresultaat van het jaar	- 3.258,92	- 1.129,45	1.107,52
Overgedragen boni	5.402,80	4.908,98	2.389,88
Aan te wenden boni	246,00	0,00	0,00
Aan te wenden reserve	0,00	15,97	14,50
Globaal resultaat	2.389,88	3.795,50	3.511,90

Tabel 7 – Verdeling van de uitgaven van het Rekenhof (in duizend euro)

	2011	2012	2013
Lonen	41.544,53	41.387,45	40.741,46
Andere uitgaven	8.832,28	8.186,39	8.105,91

1.3.3 Materiële middelen

1.3.3.1 Beheer van het gebouw

Het Rekenhof betreft sinds 1984 een gebouwencomplex aan de Regentschapsstraat 2 in het centrum van Brussel. Het beheer gebeurt in samenwerking met de Regie der Gebouwen.

In 2013 zijn de in 2012 gestarte werken voortgezet om op vraag van de netbeheerder Sibelga de afname van elektriciteit onder hoogspanning van 5.000 V naar 11.000 V te brengen. Daarnaast is gewerkt aan de vervanging van een lift.

1.3.3.2 Informatica

Het Rekenhof beschikt over een computernetwerk met een 20-tal fysieke servers (op vier ervan draaien een 25-tal virtuele servers), enkele *appliances* en een SAN/NAS systeem. Op dat netwerk zijn ongeveer 610 pc's en 30 pc-terminals aangesloten.

De personeelsleden belast met controle ter plaatse beschikken meestal over een draagbare computer. Een groot deel van die personeelsleden heeft toegang tot het netwerk van het Rekenhof via een VPN-verbinding.

HOOFDSTUK 1

Voorstelling van het Rekenhof

1.4 Werking

1.4.1 Zittingen

De Nederlandse kamer, de Franse kamer en de algemene vergadering komen elke week samen. Buitengewone vergaderingen kunnen bijeengeroepen worden. De zittingen zijn niet openbaar. In 2013 heeft het Rekenhof 183 keer vergaderd.

Tabel 8 – *Zittingen van het Rekenhof*

	2011	2012	2013
Nederlandse kamer	60	59	56
Franse kamer	62	59	59
Algemene vergadering	63	60	68

1.4.2 Briefwisseling

Het Rekenhof neemt rechtstreeks contact met de ministers en de algemene besturen. De bevoegde overheid is verplicht binnen een maand te antwoorden. Die termijn kan door het Rekenhof worden verlengd.

Het Rekenhof voert daarentegen geen briefwisseling over zijn dossiers met particulieren of privéondernemingen.

HOOFDSTUK 2

Overzicht van de evolutie van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof

2.1 Inleiding

De wet op de inrichting van het Rekenhof, die in 1846 werd goedgekeurd¹, belast het Rekenhof met drie grote opdrachten: het financieel beleid van de uitvoerende macht controleren (financiële controle, wettigheidscontrole en regelmatigheidscontrole), het parlement informeren over de resultaten van zijn controles en recht spreken ten aanzien van ambtenaren belast met het behandelen van overheids gelden (de rekenplichtigen).

Die opdrachten bleven lange tijd onveranderd, ook al werd het onderzoeksdomein mettertijd breder omdat meer en meer openbare instellingen aan de controlebevoegdheid van het Rekenhof werden onderworpen.

De voorbije twee decennia was er echter een opvallende evolutie. De wetgever heeft het Rekenhof immers bijkomende bevoegdheden toegekend en met bijzondere opdrachten belast.

Die evolutie wordt hierna toegelicht. Het eerste punt schetst de uitbreiding van de bevoegdheden en de opdrachten van het Rekenhof in de afgelopen twee decennia. Het tweede punt gaat nader in op de wettelijke bepalingen tot uitbreiding van de bevoegdheden van het Rekenhof die in de voorbije legislatuur werden goedgekeurd. Een derde punt handelt over de impact van de laatste staats hervorming. Tot slot komen in het laatste punt de gevolgen aan bod die de uitbreiding van de opdrachten van het Rekenhof heeft op zijn organisatie.

2.2 Bijkomende bevoegdheden en opdrachten die de wetgever in de afgelopen twee decennia aan het Rekenhof heeft toevertrouwd

2.2.1 *Controle van de fiscale ontvangsten*

Lange tijd bleef de controle van het Rekenhof op de fiscale ontvangsten beperkt tot de vaststelling van hun boeking in de rekeningen van de rekenplichtigen die de fiscale ontvangstenbesturen jaarlijks aan het Rekenhof moeten bezorgen. Gelet op de impact van de ontvangsten op de begrotingsprocedure waren de grondwetgever en het parlement in de eerste helft van de jaren negentig van oordeel dat een extern toezicht diende te worden georganiseerd op de vaststelling van inzonderheid de fiscale ontvangsten². Volgens de wet dient de wijze waarop die controle wordt uitgeoefend, te worden bepaald in een protocol gesloten met de minister van Financiën. Dat protocol kwam tot stand op 22 december 1995. Daaruit blijkt dat de controle van het Rekenhof op de fiscale ontvangsten hoofdzakelijk een systeemcontrole betreft en geenszins een controle van dossiers van individuele belastingplichtigen. Het Rekenhof heeft voor de uitvoering van de opdracht een fiscale cel opgericht, waarvan de audits in de vorm van afzonderlijke rapporten aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden bezorgd.

¹ Wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof.

² Herziening van artikel 116 van de Grondwet van 5 mei 1993 en wet van 4 april 1995 tot wijziging van de wet van 29 oktober 1846 op de oprichting van het Rekenhof, artikel 1.

HOOFDSTUK 2

Overzicht van de evolutie van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof

Bovendien moet het Rekenhof sinds 2002 advies verlenen over ontwerpen en voorstellen van decreten en ordonnanties die algemene belastingverminderingen of -vermeerderingen, opcentiemen of kortingen invoeren³. Binnen de maand na ontvangst van het ontwerp of voorstel verstrekt het Rekenhof in het kader van het respect van de fiscale loyauteit een gedocumenteerd en gemotiveerd advies over de naleving van de wettelijk vastgestelde maximumpercentages en van het principe inzake progressiviteit van de personenbelasting. Om die adviesopdracht uit te voeren, dient het Rekenhof een transparant en uniform evaluatiemodel te ontwikkelen in samenspraak met de federale regering en de gewestregeringen. Dat evaluatiemodel bevat een opsomming van alle onderzoeksitems waaraan het Rekenhof bij de voorbereiding van zijn advies aandacht schenkt: overeenstemming van de adviesvraag en de daarin opgenomen fiscale maatregelen met de betrokken bepalingen van de bijzondere financieringswet, documentatie van de adviesvragen, naleving van de maximumpercentages en van het principe van de progressiviteit.

In het kader van deze opdracht moet het Rekenhof ook jaarlijks een rapport opstellen over de weerslag van de van kracht zijnde gewestelijke fiscale maatregelen tijdens het vorige aanslagjaar. Zowel dat rapport als het voormelde advies moet het Rekenhof bezorgen aan de federale regering en de gewestregeringen.

2.2.2 Begrotingsonderzoek

In 1989 heeft de wetgever de begrotingsprocedure hervormd en een striktere begrotingskalender opgelegd. Om bij te dragen tot de kwaliteit van de begrotingsbesprekingen in het parlement, bepaalde de wetgever dat het Rekenhof advies zou uitbrengen over de begrotingsontwerpen (inclusief aanpassingen van de begroting) en over de verantwoordingen van de algemene uitgavenbegroting⁴. De laatste jaren strekt het begrotingsonderzoek zich ook uit tot de (fiscale en niet-fiscale) ontvangsten, de sociale zekerheid en het financieringssaldo. Opdat het advies tijdig beschikbaar zou zijn voor de begrotingsbesprekingen in de parlementaire commissies, dient die opdracht, die ook op het niveau van de gemeenschappen en gewesten

³ Bijzondere wet van 13 juli 2001 tot herfinanciering van de gemeenschappen en uitbreiding van de fiscale bevoegdheden van de gewesten, artikel 12.

⁴ Wet van 19 juli 1996 tot wijziging van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 en van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, artikel 7, thans artikel 54 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat.

wordt uitgevoerd⁵, in de praktijk binnen zeer korte termijnen te worden gerealiseerd met de inzet van een groot deel van het controlepersoneel en onder de coördinerende leiding van een daartoe opgerichte bijzondere cel begrotingsonderzoek.

2.2.3 Doelmatigheidsonderzoek

Met de begrotingshervorming van 1989 werd ook het begrip begroting per programma's ingevoerd, wat een nieuwe benadering van de uitwerking van de begroting impliceerde. De nadruk wordt sindsdien gelegd op een betere omschrijving van de doelstellingen van het overheidsbeleid en een striktere bepaling van de middelen die nodig zijn om de doelstellingen te bereiken. Opdat het Rekenhof zou kunnen nagaan of de vooropgestelde doelstellingen met de ingezette begrotingsmiddelen werden gehaald, heeft de wetgever gewild dat het de goede besteding van de overheidsgelden a posteriori zou controleren en dat het zich er met name van zou vergewissen dat de beginselen van zuinigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid in acht werden genomen (doelmatigheidsonderzoek)⁶. Die onderzoeken monden na een tegensprekelijke procedure met de geauditeerde administratie en de bevoegde minister uit in een afzonderlijk rapport, dat aan het bevoegde parlement wordt bezorgd (jaarlijks gemiddeld een dertigtal afzonderlijke rapporten).

In dat kader werd ook bepaald dat de parlementen het Rekenhof kunnen verzoeken een bepaalde audit uit te voeren binnen zijn bevoegdheden⁷. De diverse parlementen hebben al meermaals van die mogelijkheid gebruik gemaakt.

2.2.4 Permanent toezicht op de uitgavenkredieten

Als gevolg van een opmerking van de Raad van State over de gevolgen van de afschaffing van het voorafgaand visum op de controletaken van het Rekenhof zoals aangegeven in artikel 180 van de Grondwet, heeft de wetgever bepaald dat het zonder uitstel de bevoegde minister, de minister van Begroting en, in voorkomend geval, de Kamer van volksvertegenwoordigers moet

5 Brussels Hoofdstedelijk Gewest: organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, artikel 30.

Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie: ordonnantie van 21 november 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, artikel 29.

Duitstalige Gemeenschap: decreet van 25 mei 2009 houdende het financieel reglement van de Duitstalige Gemeenschap, artikel 72.

Vlaamse Gemeenschap: decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (Rekendecreet), artikel 16.

Waalse Gewest: decreet van 15 december 2011 houdende organisatie van de begroting en de boekhouding van de diensten van de Waalse regering, artikel 52, § 2, 1°.

Franse Gemeenschap: decreet van 20 december 2011 houdende regeling van de begroting en de boekhouding van de Diensten van de Regering van de Franse Gemeenschap, artikel 52, § 2, 1°.

6 Wet van 10 maart 1998 tot wijziging van de organieke wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, artikel 2.

7 Ibidem.

HOOFDSTUK 2

Overzicht van de evolutie van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof

inlichten over elke vastgestelde overschrijding of (niet-toegestane) overschrijving van de uitgavenkredieten⁸. Daartoe heeft het Rekenhof een procedure vastgesteld met het oog op de systematische opvolging van de kredietoverschrijdingen en kredietoverschrijvingen. Daarbij gaat het maandelijks na welke kredieten werden overschreden/overschreven en contacteert het in voorkomend geval de administratie en de bevoegde minister (via zijn beleidscel). In geval van geen of een niet-toereikende reactie van de ministers stelt het Rekenhof de Kamer van volksvertegenwoordigers daarvan op de hoogte.

2.2.5 *Controle van de leerlingentelling*

Met het oog op de financiering van het onderwijs worden aan de daarvoor bevoegde gemeenschappen btw-ontvangsten overgedragen op basis van een verdeelsleutel, gebaseerd op het aantal onder de leerplicht vallende scholieren die regelmatig zijn ingeschreven in het lager en secundair onderwijs dat door de betrokken gemeenschap wordt ingericht of gesubsidieerd. De vaststelling van de leerlingenaantallen door de gemeenschappen maakt sinds 2000 het voorwerp uit van een controle door het Rekenhof⁹. Het Rekenhof verifieert de door elke gemeenschap overgemaakte elektronische bestanden, zowel op de geschiktheid voor controle als op de exactheid van de erin opgenomen gegevens. Het Rekenhof rapporteert over zijn controle aan het federale parlement, de federale regering en de betrokken gemeenschapsregering.

2.2.6 *Controle van de verkiezingsuitgaven en van de boekhouding van de politieke partijen*

Sinds 2003 is het Rekenhof belast met een adviesopdracht (ten behoeve van de ter zake geïnstalleerde parlementaire controlecommissie) inzake de controle van de verkiezingsuitgaven van de politieke partijen en van de individuele kandidaten¹⁰. Dat advies is verplichtend voor de verkiezingen van het Europees Parlement, het federaal parlement en het Vlaams Parlement¹¹. Met betrekking tot de verkiezingen van de andere deelparlementen oefent het Reken-

⁸ Wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat, artikel 61.

⁹ Wet van 23 mei 2000 tot bepaling van de criteria bedoeld in artikel 39, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, artikelen 3-5.

¹⁰ Wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, artikel 11bis.

Wet van 19 mei 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Europees Parlement, artikel 7bis.

Wet van 19 mei 1994 tot regeling van de verkiezingscampagne en tot beperking en aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, alsmede tot vaststelling van de toetsingsnorm inzake officiële mededelingen van de overheid, artikel 7bis.

¹¹ Decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen voor de verkiezing van het Vlaams Parlement, artikel 4.

hof die opdracht slechts uit op hun uitdrukkelijk verzoek¹². De adviesopdracht moet binnen een maand worden uitgevoerd.

Dezelfde regelgeving¹³ heeft het Rekenhof, in het kader van de financiering van de politieke partijen, belast met een adviesopdracht (ten behoeve van de parlementaire controlecommissie) inzake de juistheid en volledigheid van de financiële verslagen over de jaarrekeningen die elke politieke partij die een publieke dotatie ontvangt, moet bezorgen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers. Ook die opdracht dient binnen een maand te worden uitgevoerd.

2.2.7 Mandatenlijsten en vermogensaangiften

Sinds 1 januari 2005 is het Rekenhof belast met een controle op de indiening en volledigheid van de mandatenlijsten, en met een controle op de indiening van de vermogensaangiften, die een groot aantal openbare mandatarissen (ministers, parlementairen, lokale mandatarissen) en hoge openbare ambtenaren jaarlijks (wat de mandatenlijsten betreft) of op bepaalde tijdstippen (wat de vermogensaangiften betreft) aan het Rekenhof moeten bezorgen¹⁴. Het Rekenhof publiceert de op hun juistheid en volledigheid gecontroleerde mandatenlijsten in het *Belgisch Staatsblad*. Het staat in voor de bewaring, onder gesloten omslag, van de vermogensaangiften, die alleen door een onderzoeksrechter in het kader van een strafrechtelijk onderzoek kunnen worden geopend. Met het oog op de uitvoering van die opdracht, die o.m. de jaarlijkse verwerking van ongeveer 8.000 mandatenlijsten en 2.000 vermogensaangiften impliceert, heeft het Rekenhof een geëigend informaticaprogramma ontwikkeld.

2.2.8 Controle van de dotatiegerechtigde instellingen

Op basis van een wettelijke bepaling (voor de Federale Ombudsmannen en de Benoemingscommissies voor het notariaat)¹⁵ of op verzoek van de Kamer van volksvertegenwoordigers (voor het Grondwettelijk Hof, de Vaste Comités van toezicht op de politiediensten en de inlichtingendiensten, de Commissie voor de Bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de Hoge Raad voor de Justitie) of de Senaat (voor de BIM-commissie)¹⁶, controleert het Rekenhof

¹² Zie daaromtrent decreet van 1 april 2004 tot instelling van de controle op de verkiezingsuitgaven aangegaan voor de verkiezingen van de Waalse Gewestraad alsmede van de controle op de communicaties van de voorzitter van de Waalse Gewestraad en van de leden van de Waalse Regering, artikel 4.

¹³ Wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven van de federale kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, artikel 24.

¹⁴ Gewone en bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen, artikel 4.

Gewone en bijzondere wet van 26 juni 2004 tot uitvoering en aanvulling van de gewone en bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen.

¹⁵ Wet van 23 mei 2007 tot wijziging van een aantal wetten betreffende de dotaties aan het Rekenhof, de federale ombudsmannen, de Benoemingscommissies voor het notariaat en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, artikelen 4 en 6.

¹⁶ Bestuurlijke commissie door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten belast met het toezicht op de specifieke en uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens.

HOOFDSTUK 2

Overzicht van de evolutie van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof

de rekeningen van de vermelde instellingen, waarvan de werking wordt gefinancierd door een dotatie die op de algemene uitgavenbegroting wordt uitgetrokken.

2.2.9 Onderzoek van wetsvoorstellen met financiële gevolgen

Het reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers bepaalt ook nog dat de behandelende parlementaire commissie voor elk wetsvoorstel met financiële gevolgen het Rekenhof kan verzoeken om haar vóór de stemming een nota te verstrekken met een raming van de nieuwe uitgaven of van de minderontvangsten¹⁷. De commissie moet zich over die nota uitspreken en zij wordt tevens in het commissieverslag opgenomen. Sinds 2005 werden bij toepassing van die bepaling ongeveer 100 (vooral fiscale) wetsvoorstellen voor advies aan het Rekenhof voorgelegd.

2.3 Uitbreiding van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof tijdens de voorbije legislatuur

2.3.1 Bepalingen met betrekking tot de controle op de overheidsboekhouding

Het parlement heeft twee wetten goedgekeurd die wijzigingen aanbrengen in de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat.

2.3.1.1 Verruiming van de financiële controle door het Rekenhof tot alle rechtspersonen die tot de centrale overheid behoren

De eerste van die wetten heeft de controlebevoegdheid van het Rekenhof met ingang van 1 januari 2016 uitgebreid tot alle diensten (instellingen) met rechtspersoonlijkheid die door de Nationale Bank van België, in overleg met het Instituut voor de Nationale Rekeningen, worden geclassificeerd in de ESR-sector "centrale overheid" (sector 1311)¹⁸. Een gelijkaardige verruiming van de financiële controle werd voordien ook al op het Vlaamse niveau en op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ingevoerd (sector 1312)¹⁹. Volgens de door de Nationale Bank van België vastgestelde lijst wordt het Rekenhof aldus bevoegd voor de controle van een honderdtal bijkomende openbare instellingen die van de drie voormelde overheden afhangen²⁰.

¹⁷ Artikel 79 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

¹⁸ Wet van 8 mei 2014 tot wijziging van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en de comptabiliteit van de federale Staat, artikel 2.

¹⁹ Vlaamse Gemeenschap: decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (Rekendecreet), artikel 63, § 1 (met verwijzing naar artikel 4).

Brussels Hoofdstedelijk Gewest: organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, artikel 84 (met verwijzing naar artikel 2, 2°).

²⁰ De Nationale Bank van België publiceert regelmatig een geactualiseerde lijst van de eenheden van de publieke sector, waarbij de laatste op 17 april 2014 werd gepubliceerd.

2.3.1.2 Certificeren van de rekeningen

Voor de omzetting van Europese regelgeving inzake voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten (*sixpack*) en inzake gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen en voor het garanderen van de correctie van buitensporige tekorten van lidstaten van de eurozone (*twopack*), heeft de wetgever een tweede maal de bepalingen gewijzigd tot organisatie van de begroting en de comptabiliteit van zowel de federale staat als van de deelgebieden²¹. Bij die wetswijzigingen wordt o.m. bepaald dat de jaarrekeningen van de federale Staat en van alle gemeenschappen en gewesten voor certificering aan het Rekenhof zullen worden voorgelegd, uiterlijk vanaf de rekeningen over het begrotingsjaar 2020. Het betreft dus zowel een certificering van de geconsolideerde uitvoeringsrekening van de begroting als van de geconsolideerde jaarrekening van alle diensten van de federale Staat. Uit de voorbereidende werkzaamheden blijkt dat de wetgever onder "certificering" verstaat het met redenen omklede en gedetailleerde oordeel over de regelmatigheid en de betrouwbaarheid van de overgemaakte rekening.

Volledigheidshalve dient eraan te worden herinnerd dat het Waals Gewest, de Franse Gemeenschap, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap al in een dergelijke certificeringsverplichting voorzagen²². Die certificeringsverplichting strekt zich voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap eveneens uit tot alle openbare instellingen en rechtspersonen, die ervan afhankelijk zijn.

In zijn jaarverslag 2011 heeft het Rekenhof er al op gewezen, naar aanleiding van de eerste certificering van de rekeningen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, dat het zijn interne organisatie en werking op die certificeringsopdrachten zal moeten afstemmen. Tegelijk heeft het in dat verslag benadrukt dat dit niet volstaat en dat certificering pas zinvol is als de voor-

²¹ Wet van 10 april 2014 tot wijziging met het oog op de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2011/85/EU, van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat, artikel 8.

Wet van 10 april 2014 tot wijziging met het oog op de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2001/85/EU van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, artikel 3.

²² Waals Gewest: decreet van 15 december 2011 houdende organisatie van de begroting en van de boekhouding van de diensten van de Waalse Regering, artikel 52.

Franse Gemeenschap: decreet van 20 december 2011 houdende regeling van de begroting en de boekhouding van de diensten van de Regering van de Franse Gemeenschap, artikel 52.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest: organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, artikelen 60 en 90.

Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie: ordonnantie van 21 november 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, artikel 59.

Duitstalige Gemeenschap: decreet van 25 mei 2009 houdende het financieel reglement van de Duitstalige Gemeenschap, artikel 46.

HOOFDSTUK 2

Overzicht van de evolutie van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof

waarden om tot een kwaliteitsvolle rekening te komen, zijn vervuld. Het is bijgevolg aan de betrokken overheden om een organisatie en procedures in te stellen die garant staan voor een performante, transparante en tijdige boekhoudkundige verwerking. Bovendien zal de financiële verslaggeving conform de nationale en internationale boekhoudstandaarden en *best practices* moeten zijn. Tot slot zal de kwaliteit van de interne controle moeten garanderen dat de risico's met betrekking tot de verplichting om rekenschap af te leggen, worden afgedekt.

2.3.2 *Controle van de aanwending van de dotaties toegekend aan de leden van de Koninklijke Familie*

Eind 2013 werden twee wetten gestemd²³ over de toekenning van een jaarlijkse en levenslange dotatie aan Koning Albert II, alsook over de dotaties en vergoedingen toegekend aan leden van de Koninklijke Familie (het betreft met name Koningin Fabiola, Prinses Astrid en Prins Laurent). Om de transparantie van de financiering van de monarchie te garanderen, bepalen beide wetten o.m. dat de eerste voorzitter en de voorzitter van het Rekenhof de wettigheid en de regelmatigheid zullen onderzoeken van de uitgaven die op het deel *werking en personeel* van de dotatie worden aangerekend.

2.3.3 *Verdieping van de controle op de boekhouding van de politieke partijen*

Ter uitvoering van de aanbevelingen opgenomen in het rapport van GRECO (*Groupe d'États contre la corruption*) over de transparantie in de financiering van politieke partijen, heeft de wetgever in 2013 een aantal aanpassingen doorgevoerd in de wetgeving over de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven en de open boekhouding van de politieke partijen. Die aanpassingen hebben o.m. tot gevolg dat de termijn waarover het Rekenhof beschikt voor zijn advies over de juistheid en de volledigheid van de financiële verslagen van de politieke partijen, wordt verlengd van één maand tot drie maanden²⁴. De wetgever wou het immers voor het Rekenhof mogelijk maken bijkomende inlichtingen te vragen aan de instellingen (vzw's) die de toegekende dotaties voor de politieke partijen ontvangen en dat voor alle aspecten die in het financieel verslag zijn opgenomen. Bovendien dient het Rekenhof voortaan alle balans- en resultatenrekeningen te controleren. Die aanpassingen van de wetgeving impliceren bijgevolg een aanzienlijke uitbreiding van de controlebevoegdheid van het Rekenhof.

²³ Wet van 27 november 2013 met betrekking tot de dotaties en de vergoedingen die worden toegekend aan leden van de Koninklijke Familie, alsook de transparantie van de financiering van de monarchie, artikel 14.

Wet van 27 november 2013 houdende toekenning van een jaarlijkse en levenslange dotatie aan Zijne Majesteit Koning Albert II, artikel 3.

²⁴ Wet van 6 januari 2014 tot wijziging van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, artikel 28, 2° en 3°.

2.3.4 *Controle van de boekhouding en van de rekeningen van de gerechtelijke overheden*

De wet van 28 februari 2014, in werking getreden op 1 april 2014²⁵, betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie, belast het Rekenhof met de organisatie van een toezicht ter plaatse op de boekhouding, de verrichtingen en de afsluiting van de rekeningen van het door die wet geïnstalleerde College van hoven en rechtbanken, alsook van het Hof van Cassatie en van de gerechtelijke entiteiten (hoven van beroep, arbeidshoven, rechtbanken en vrederegerechten, alsook parketten-generaal, parketten van de procureur des Konings en federaal parket). De impact van die nieuwe bevoegdheid op de werkzaamheden van het Rekenhof is weliswaar op dit moment nog niet precies in te schatten, aangezien het budgettaire en boekhoudkundige deel van die hervorming nog moet worden uitgewerkt, alsook de rollen van de diverse actoren nog moeten worden gedefinieerd.

2.4. Nieuwe bevoegdheden en opdrachten voortvloeiend uit de zesde staatshervorming

2.4.1 *Wijziging van artikel 180 van de Grondwet*²⁶

Naar aanleiding van de zesde staatshervorming werd artikel 180 van de Grondwet met betrekking tot het Rekenhof aangevuld met twee nieuwe alinea's.

Het eerste lid vormt de nieuwe grondwettelijke basis voor de wettelijke bepalingen die de controle van het Rekenhof organiseren op de begroting en de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook op de openbare instellingen die ervan afhangen.

Het tweede lid maakt het mogelijk dat de gemeenschappen en de gewesten bijkomende taken aan het Rekenhof toekennen. Het betreft taken die het nog niet eerder heeft uitgeoefend ten behoeve van de gemeenschappen en de gewesten: zo kunnen volgens de toelichting bij het artikel de taken betreffende de controle van de begrotingen en de boekhouding (inclusief de controle op de goede besteding van overheidsmiddelen) van de diensten van de gemeenschappen en de gewesten, alsook van de openbare instellingen die ervan afhangen, niet als bijkomende taken worden beschouwd. Het opdrachtgevende gewest of de opdrachtgevende gemeenschap moet aan het Rekenhof een vergoeding betalen voor de uitvoering van de bijkomende taken die middels een decreet of een ordonnantie aan het Rekenhof worden toevertrouwd. De vergoeding, die wordt vastgesteld op eensluidend advies van het Rekenhof, zou middels een dotatie rechtstreeks aan het Rekenhof worden toegewezen.

²⁵ Wet van 18 februari 2014 betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie, artikelen 32 en 33.

²⁶ Herziening van artikel 180 van de Grondwet van 6 januari 2014.

HOOFDSTUK 2

Overzicht van de evolutie van de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof

2.4.2 *Wijzigingen aan de bijzondere wet op de hervorming der instellingen*²⁷

Naar aanleiding van nieuwe bevoegdheidsoverdrachten inzake *gezondheidsbeleid* naar de gemeenschappen, wordt het Rekenhof met een bijkomende adviesopdracht belast: het Rekenhof zal met betrekking tot decretale initiatieven inzake de erkenningsnormen van ziekenhuizen, ziekenhuisdiensten, zorgprogramma's en ziekenhuisfuncties de gevolgen moeten evalueren op korte en lange termijn op de federale begroting en de begroting van de sociale zekerheid. Het daarover door het Rekenhof opgestelde verslag wordt bezorgd aan de aanvrager van het advies, aan de federale regering en aan alle gemeenschapsregeringen.

Bovendien dient het Rekenhof jaarlijks een omstandig verslag op te stellen over de weerslag, tijdens het vorige begrotingsjaar, van de van kracht zijnde erkenningsnormen van de gemeenschappen op de federale begroting en op de begroting van de sociale zekerheid.

2.4.3 *Wijzigingen aan de bijzondere financieringswet*

De overdracht van de bevoegdheid voor de *justitiehuisen* naar de gemeenschappen gaat gepaard met de toekenning van een dotatie die kan worden aangepast naargelang het aantal opdrachten van de justitiehuisen ter uitvoering van de federale wetgeving (opdrachten door een gerechtelijke of administratieve overheid toevertrouwd aan een justitie-assistent, zoals de opvolging van de strafuitvoering). In die optiek moet het Rekenhof vanaf het begrotingsjaar 2019, en dit om de drie jaar, per gemeenschap de evolutie over de laatste drie jaar berekenen van het aantal opdrachten die ter uitvoering van federale wetgeving aan de justitiehuisen zijn toegekend²⁸.

Voorts dient het Rekenhof, in het kader van de aan de gewesten toegekende *fiscale autonomie*, ook twee eenmalige rapporten, respectievelijk op 31 december 2016 en 30 april 2017, op te stellen met het oog op de vaststelling van de autonomiefactor²⁹. Op grond van de autonomiefactor wordt immers bepaald welk gedeelte van de belastingen is bestemd voor de federale Staat. Het resterende gedeelte komt toe aan de gewesten, die op dat deel opcentiemen zullen kunnen heffen.

Tot slot blijft de bestaande adviesopdracht met betrekking tot ontwerpen en voorstellen van decreten en ordonnanties tot invoering van algemene belastingverminderingen of -vermeerderingen, opcentiemen of kortingen op de personenbelasting in enigszins gewijzigde vorm behouden³⁰. Zoals hierboven aangegeven, had de adviesopdracht tot nu betrekking op zowel de naleving van het maximumpercentage als op de naleving van het principe van de progres-

²⁷ Bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming, artikel 6.

²⁸ Bijzondere wet van 6 januari 2014 tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, tot uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten en tot financiering van de nieuwe bevoegdheden, artikel 52.

²⁹ Ibidem, artikel 74.

³⁰ Ibidem, artikel 13.

siviteit. Het advies over de naleving van het maximumpercentage verdwijnt, maar de adviesopdracht inzake *het principe van de progressiviteit* wordt voortaan uitgebreid en er zal jaarlijks een advies moeten worden verleend over de progressiviteit van de gewestelijke opcentiemen op de personenbelasting. Het Rekenhof moet zijn adviezen bezorgen aan de federale regering en aan de gewestregeringen.

2.5. Impact van de uitbreiding van opdrachten op de interne organisatie van het Rekenhof

Om op doeltreffende wijze te kunnen antwoorden op de uitbreiding van zijn opdrachten en bevoegdheden, op de modernisering van de overheidsdiensten en de hervormingen van de boekhouding van de Staat, de gemeenschappen en de gewesten, alsook op de institutionele hervormingen van de Staat, stelt het Rekenhof alles in het werk om zijn interne organisatie en zijn controlemethodes permanent bij te sturen.

Zo heeft het Rekenhof al in de jaren negentig zijn diensten ondergebracht in twee sectoren: een federale sector en een sector voor de deelstaten. In 2004 heeft het Rekenhof bovendien een verregaande herstructurering van zijn diensten doorgevoerd, waarbij zowel voor het federale niveau als voor het niveau van de gemeenschappen en de gewesten het auditpersoneel werd ondergebracht in twee pijlers: een financiële pijler en een thematische pijler. In dat kader heeft het Rekenhof bij de aanwerving van auditeurs het profiel georiënteerd in de richting van financiële audit en doelmatigheidsonderzoek. Voorts heeft het formele controlemethodes ontwikkeld in handleidingen, gebaseerd op internationale auditnormen. Via monitoring en risicoanalyse kan het Rekenhof ook zijn controleactiviteiten gericht en doeltreffender afstemmen.

Het Rekenhof wil eveneens een innoverende rol spelen in het promoten van *single audit*, waarbij het voor de uitvoering van zijn controles kan steunen op de al bereikte controleresultaten van andere actoren, zoals de interne controle/audit, de Inspectie van Financiën en het bedrijfsrevisoraat.

De meest recente evoluties inzake de bevoegdheden en opdrachten van het Rekenhof, meer in het bijzonder de toename van het aantal openbare instellingen die aan de controlebevoegdheid van het Rekenhof zijn onderworpen, alsook de veralgemeende certificering van de overheidsrekeningen, zullen opnieuw aanpassingen vergen van de werkmethodes en de organisatie van zijn werkzaamheden. Die aanpassingen zal het Rekenhof doorvoeren naar aanleiding van de uitwerking van zijn strategisch plan 2015-2019.

HOOFDSTUK 3

Auditresultaten

3.1 Uitvoering van de controles

In 2013 heeft het Rekenhof 45 begrotingsverslagen, 25 afzonderlijke verslagen en 11 adviezen over de budgettaire en financiële weerslag van voorstellen van wet aan de parlementen en de provincieraden bezorgd.

3.1.1 Begrotingsonderzoek

Als budgettair raadgever onderzoekt het Rekenhof de ontwerpbegrotingen en ontwerpen van begrotingsaanpassingen die de regeringen bij de parlementen indienen. Het bezorgt zijn commentaar en opmerkingen aan het betrokken parlement voor de goedkeuring van de begroting. Het Rekenhof heeft in 2013 45 verslagen over begrotingsonderzoek ingediend.

Tabel 9 – Verslagen over begrotingsonderzoek

	Controle 2011	Controle 2012	Controle 2013
Initiële begrotingen	18	16	21
Aanpassingsbladen	24	27	24

3.1.2 Wettigheids- en regelmatigheidscontrole

Het Rekenhof controleert of de overheidsontvangsten en –uitgaven wettig en regelmatig zijn. Het gaat na of ze overeenstemmen met de begrotingswetten. Het gaat ook na of de rechtsregels die op de verrichting van toepassing zijn, correct worden toegepast.

Vroeger werd die controle voornamelijk uitgeoefend via de procedure van het voorafgaand visum, waardoor de uitgavenordonnanties, met uitsluiting van de vaste uitgaven, door het Rekenhof werden geïseerd, gewijzigd of geannuleerd vóór de vereffening ervan.

Als gevolg van de hervorming van de rijkscomptabiliteit door de wetten van 2003 oefent het Rekenhof de wettigheids- en regelmatigheidscontrole, ook voor de pensioenen en de renten, in hoofdzaak uit via onderzoeken en audits a posteriori.

3.1.3 Financiële controle

Bij zijn financiële controle gaat het Rekenhof de betrouwbaarheid, de juistheid en volledigheid van de financiële staten na, onder meer aan de hand van een toetsing van de boekhoudkundige operaties aan de regelgeving op de rijkscomptabiliteit.

Het Rekenhof controleert ook de rekeningen van de rekenplichtigen die de overheidsgelden innen en/of uitbetalen. Die opdracht wordt in elke kamer van het Rekenhof vervuld door één raadsheer. Die stelt vast of de rekeningen effen zijn, dan wel een tegoed of een tekort vertonen. In geval van een tekort kan de rekenplichtige voor het Rekenhof worden gedagvaard. In de twee andere gevallen verleent het Rekenhof kwijting.

HOOFDSTUK 3 Auditresultaten

In 2013 heeft het Rekenhof de algemene rekening 2012 van het algemeen bestuur van de federale Staat gecontroleerd en heeft die met zijn opmerkingen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers bezorgd. Het heeft ook de algemene rekeningen van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2012 met zijn opmerkingen bezorgd aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement.

Voor de Franse Gemeenschap, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie heeft het Rekenhof een voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting 2012 opgemaakt.

Het Rekenhof heeft ook de rekeningen 2012 gecertificeerd van de diensten van het hoofdbestuur van de Duitstalige Gemeenschap en van acht andere diensten en instellingen die ervan afhangen.

De algemene rekening van het jaar 2009 van de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering werd op 12 januari 2011 officieel voor certificering aan het Rekenhof overgezonden. Het Rekenhof heeft die rekeningen gecertificeerd op 26 juni 2013.

De algemene rekeningen van de jaren 2010 (tweede versie) en 2011 van de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering werden respectievelijk op 16 november en 17 september 2012 officieel voor certificering aan het Rekenhof overgezonden. Zij werden op 25 september 2013 door het Rekenhof gecertificeerd.

Het Rekenhof heeft de algemene rekening 2012 van de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ontvangen op 5 juni 2013 en gecertificeerd op 30 oktober 2013.

Bovendien heeft het Rekenhof op 10 september 2013 van de gewestelijke entiteit een eerste algemene rekening ontvangen, die voor 2012 de jaarrekeningen (balans, resultatenrekening, toelichting, samenvattende rekening van de begrotingsverrichtingen) van de diensten van de regering en van de 16 autonome bestuursinstellingen (ABI's) omvat. Het Rekenhof heeft geen oordeel geformuleerd over die algemene rekening omdat rekeningen van belangrijke autonome bestuursinstellingen nog niet werden goedgekeurd of aan zijn college voorgelegd.

De minister van Financiën en de minister van Begroting van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie hebben het Rekenhof op 6 oktober 2011 de balans en de resultatenrekening van de jaren 2009 en 2010 ter certificering overgezonden. De uitvoeringsrekeningen van diezelfde jaren werden respectievelijk op 14 mei en 13 juni 2012 overgelegd. Op 18 april 2013 heeft het Rekenhof verklaard dat het de rekeningen niet kon certificeren, want de bij de audit verzamelde bewijskrachtige elementen verschaften geen redelijke zekerheid omtrent de regelmatigheid, waarachtigheid en getrouwheid ervan. Er bleek immers onder meer dat de boekings-, waarderings- en aanrekeningsregels niet systematisch

en correct werden toegepast, dat de voorstelling van de verrichtingen niet altijd een correct beeld gaven, dat niet alle verrichtingen in de rekeningen werden opgenomen en dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie geen aansluiting kon maken tussen het bedrijfs-economische en het budgettaire resultaat.

De uitvoeringsrekening van de begroting van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor 2011 werd op 13 juni 2012 overgezonden. De balans en de resultatenrekening voor dat jaar werden bezorgd op 26 november 2013. Het onderzoek ervan is aangevat.

De uitvoeringsrekening van de begroting van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor 2012 is op 22 februari 2013 overgezonden.

Tabel 10 – *Beslissingen over de algemene rekening en de voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting*

	Controle 2011		Controle 2012		Controle 2013	
	Algemene rekening	Voorafbeelding	Algemene rekening	Voorafbeelding	Algemene rekening	Voorafbeelding
2012	-	-	-	-	15	3
2011	-	-	12	3	4	-
2010	12	3	2	-	3	-
2009 en vroeger	5	-	7	-	27	-

Het Rekenhof heeft in 2013 256 rekeningen van openbare instellingen en van diensten met afzonderlijk beheer gecertificeerd of gecontroleerd verklaard.

Tabel 11 – *Gecertificeerde of gecontroleerd verklaarde rekeningen van de openbare instellingen en van de diensten met afzonderlijk beheer*

	Controle 2011	Controle 2012	Controle 2013
2012	-	-	90
2011	-	113	62
2010	106	81	45
2009 en vroeger	129	80	59

HOOFDSTUK 3
Auditresultaten

Het Rekenhof heeft 24 rekeningen van universiteiten geïncasseerd.

Tabel 12 – Rekeningen van de universiteiten geïncasseerd door het Rekenhof

	Controle 2011	Controle 2012	Controle 2013
2012	-	-	-
2011	-	-	7
2010	-	4	7
2009 en vroeger	14	23	10

Het Rekenhof heeft 3.488 rekeningen van rekenplichtigen afgesloten.

Tabel 13 – Rekeningen van de rekenplichtigen afgesloten door het Rekenhof

	Controle 2011	Controle 2012	Controle 2013
Periodieke rekeningen	2.345	2.733	3.055
Eindebeheersrekeningen	279	522	410
Tekortrekeningen	10	20	23

3.1.4 Thematische audit

Naast zijn recurrente controles voert het Rekenhof thematische audits uit. Die selecteert het vooral op basis van een regelmatige risicoanalyse, de interesses van de parlementen en de beschikbare middelen. De thematische audits kunnen zowel gaan over financiële aspecten als over de wettigheid of de goede besteding van de overheidsgelden. In dat laatste geval gaat het Rekenhof in het bijzonder na of de uitvoering van het overheidsbeleid (gezondheidszorg, justitie, werk, fiscaliteit, onderwijs, landbouw, toerisme, enz.) voldoet aan de principes van goed beheer, volgens de criteria van zuinigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid.

Het Rekenhof heeft in 2013 de bevindingen, oordelen en aanbevelingen naar aanleiding van zijn thematische audits in 78 verslagen opgenomen: 25 afzonderlijke verslagen en 53 artikelen in de boeken van het Rekenhof.

Tabel 14 – Thematische rapporten

	Controle 2011	Controle 2012	Controle 2013
Afzonderlijke verslagen	26	22	25
Artikelen in de boeken van het Rekenhof	53	60	53

3.1.5 Specifieke opdrachten

In 2013 rapporteerde het Rekenhof over de resultaten van de volgende specifieke opdrachten:

- een verslag over de controle van de leerlingentelling door de Vlaamse en de Franse Gemeenschap;
- een rapport over de uitoefening van de regionale fiscale autonomie inzake personenbelasting;
- een advies over de juistheid en de volledigheid van de financiële verslagen over de jaarrekeningen van de politieke partijen;
- twaalf controlerapporten over de rekeningen van de dotatiegerechtigde instellingen.

Het Rekenhof publiceerde bovendien in het *Belgisch Staatsblad* van 14 augustus 2013 de lijsten van de mandaten van de openbare mandatarissen en de hoge ambtenaren, en de lijsten van de personen die hun mandatenlijst (298 op 7.681 aangifteplichtigen) of vermogensaangifte (155 op 3.544 aangifteplichtigen) niet bij het Rekenhof hadden ingediend.

Bovendien oefenen sommige leden van het Rekenhof de functie van rekeningcommissaris uit in de overheidsbedrijven of in gelijkaardige structuren bij de federale Staat, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap³¹.

3.1.6 Rechtsprekende bevoegdheid

Bij de uitoefening van zijn rechtsprekende bevoegdheid oordeelt het Rekenhof over de aansprakelijkheid van een rekenplichtige in het geval zijn beheer een tekort vertoont.

In 2013 onderzocht het Rekenhof 18 beslissingen van ministers of deputaties om rekenplichtigen van wie de rekening een tekort vertoonde niet te dagvaarden, voor een totaal bedrag van 23.047,35 euro.

³¹ Zie bijlage 3 – Opdracht als rekeningcommissaris van de leden van het Rekenhof.

Tabel 15 – Rechtsprekende bevoegdheid

		Controle 2011	Controle 2012	Controle 2013
Niet-dagvaarding	Aantal	4	6	18
	Bedrag (in euro)	42.731,69	2.125,11	23.047,35
Veroordelingen		-	-	-
Ambtshalve kwijtingen na 5 jaar	Aantal	1	1	-
	Bedrag (in euro)	500,00	62.601,06	-

3.1.7 Verzoeken van parlementen

Het Rekenhof oefent zijn controles op eigen initiatief uit. Daarnaast kunnen de parlementen het Rekenhof verzoeken audits te realiseren bij de diensten en instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen. Ze kunnen ook een advies vragen in het bijzonder over de financiële weerslag van wetsvoorstellen. Elk parlamentslid beschikt over een individueel inzage- en informatierecht.

In 2013 heeft het Rekenhof zes verzoeken van de Kamer van volksvertegenwoordigers ontvangen over:

- een wetsvoorstel tot wijziging van de wetgeving wat de elektronische mandatenaangifte betreft en een voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wetgeving wat de elektronische mandatenaangifte betreft;
- de werking van de Kansspelcommissie;
- de actualisatie van de tabellen over de impact van de steunmaatregelen die werden genomen in het kader van de financiële crisis;
- het antifraudeplan van de regering voor 2010 en 2011;
- vier wetsontwerpen tot wijziging van de wetgeving met betrekking tot de mandatenlijsten en de vermogensaangiften (elektronische mandatenlijst en uitbreiding van het toepassingsgebied van de wetgeving);
- het gevoerde beheer inzake de Fyra.

Het Rekenhof heeft ook vijf vragen van het Vlaams Parlement ontvangen over:

- de conceptnota voor nieuwe regelgeving over de centralisatie van financiële overschotten en de centralisatie van ontleningen bij de Vlaamse overheid en instellingen;
- de vierde voortgangsrapportage van de Vlaamse Regering over de verkeersinfrastructuurprojecten van het Masterplan 2020;
- de impact van de nieuwe Europese verplichtingen voor het Vlaams Parlement;
- de vijfde voortgangsrapportage van de Vlaamse Regering over de verkeersinfrastructuurprojecten van het Masterplan 2020;
- de aanstelling van een exploitant voor de luchthavens van Oostende-Brugge en Antwerpen.

Het Rekenhof heeft ook één vraag ontvangen van het parlement van de Franse Gemeenschap over de controle van de wettigheid en de regelmatigheid van de uitgaven van ministeriële kabinetten en van hun steundiensten.

Het Rekenhof heeft in 2013 elf adviezen inzake de budgettaire en financiële weerslag van wetsvoorstellen overgezonden.

Tabel 16 – Adviezen over de budgettaire en financiële weerslag van wetsvoorstellen

	Controle 2011	Controle 2012	Controle 2013
Aantal	6	20	11

In 2013 hebben tien parlementsleden elf keer gebruik gemaakt van hun individueel inzage- en informatierecht³².

Tabel 17 – Inzage- en informatierecht van parlementsleden

	Controle 2011	Controle 2012	Controle 2013
Aantal parlementsleden	14	8	10
Aantal verzoeken	13	14	11

3.1.8 Adviesvragen van de uitvoerende macht

Het Rekenhof is een controle-instelling. Bij uitzondering kan het vragen om advies van de uitvoerende macht ontvankelijk beschouwen en ten gronde behandelen. De ontvankelijkheid wordt bepaald aan de hand van vooraf bepaalde criteria en op basis van een beoordeling van de opportuniteit van een onderzoek te gronde. Meer in het bijzonder moeten die vragen om advies een algemeen principe betreffen en een nauwe band hebben met de controleopdrachten en de bevoegdheden van het Rekenhof.

In 2013 heeft het Rekenhof te gronde geantwoord op zes adviesvragen:

- van de minister van Financiën (federale Staat) over een voorstel van bijzondere wet tot hervorming van de financieringswet;
- van de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging (federale staat) over de invoering van e-voicing bij de federale overheid;
- van de administrateur-generaal van de algemene administratie van de Patrimoniumdocumentatie van de FOD Financiën (federale staat) over de bewaring van de rekeninguittreksels van bpost;
- van de administrateur-generaal van het Agentschap Centrale Accounting van de Vlaamse overheid over de geldigheid van het gebruik en de verwerking van gedigitaliseerde facturen;

³² Zie bijlage 4 – Individueel inzage- en informatierecht.

- van de voorzitter van de raad van beheer van het *Fonds Ecureuil* (Franse Gemeenschap) over de gewijzigde regels voor het beheer van de financiële activa van het betrokken fonds;
- van de administrateur-generaal van *Citydev.brussels* (Brussels Hoofdstedelijk Gewest) over de aanneembaarheid van contractuele diensten voor de berekening van een overheidspensioen.

3.2 Impact van de controles

Elk jaar publiceert het Rekenhof, hoofdzakelijk in zijn jaarlijkse boeken en in zijn afzonderlijke verslagen, heel wat aanbevelingen. Die aanbevelingen beschrijven de maatregelen (soms enkel van technische aard) of de hervormingen die kunnen bijdragen tot een beter overheidsbeleid. Het Rekenhof spreekt zich echter niet uit over de opportuniteit van bepaalde keuzes bij de uitvoering van die aanbevelingen.

Het Rekenhof publiceert de controleresultaten na een tegensprekelijke procedure met de administratie en de minister. Die procedure stelt het Rekenhof in staat zijn standpunten te verduidelijken en draagt rechtstreeks bij tot een betere aanvaarding van de vaststellingen en resultaten van de audit. Het Rekenhof onderstreept echter dat de audit op zich als katalysator kan werken: soms neemt de administratie of de regering al tijdens de uitvoering van de audit maatregelen of bepalingen om de problemen op te lossen die het Rekenhof signaleert.

Het Rekenhof onderzoekt de manier waarop zijn publicaties worden gepercipieerd en volgt de toepassing van zijn aanbevelingen op. Daardoor kan het de kwaliteit van de informatie voor de parlementen verhogen en hun mogelijkheden om op te treden verbeteren.

De impact van de controles blijkt niet alleen uit het gevolg dat wordt gegeven aan de aanbevelingen die in de audits van het Rekenhof zijn opgenomen, maar ook uit de aandacht die de parlementairen eraan schenken.

In 2013 hebben vertegenwoordigers van het Rekenhof 65 zittingen van de verschillende parlementen bijgewoond om vragen te beantwoorden over het begrotingsonderzoek, de boeken van het Rekenhof en de afzonderlijke verslagen.

3.3 Belangstelling van de media en derden voor de publicaties

Het Rekenhof geeft de primeur van zijn publicaties³³ aan de parlementen, aangezien het zijn opdracht is hen te informeren. Het stuurt ook een persbericht uit. De publicaties zijn integraal ter beschikking op zijn website (www.rekenhof.be).

³³ Zie bijlage 5 – Publicaties.

HOOFDSTUK 3
Auditresultaten

De publicaties van het Rekenhof krijgen veel belangstelling van de media en worden geregeld vermeld in persartikels.

Het communicatiebeleid van de instelling wordt toegelicht op de website, onder de rubriek *Publicaties*.

HOOFDSTUK 4

Internationale betrekkingen

Het Rekenhof werkt samen met de Europese Rekenkamer aan de controle van de uitgaven van de Europese Unie (EU), neemt deel aan de werkzaamheden van verschillende organisaties van hoge controle-instellingen (HCI's) en aan de controle van verschillende internationale organisaties of projecten. Het ontvangt ook buitenlandse delegaties.

4.1 Europese Rekenkamer

De Europese Rekenkamer heeft in 2013 in het kader van de zgn. *déclaration d'assurance* – DAS (het formele oordeel van de Rekenkamer over de betrouwbaarheid van de EU-rekeningen, alsook over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen) samen met het Belgische Rekenhof vijf audits in België uitgevoerd. Eén doelmatigheidscontrole had betrekking op de gefinancierde infrastructuurprojecten op de binnenwateren. Vier DAS-audits betroffen Belgocontrol, de *Université Catholique de Louvain*, de traditionele eigen middelen en de sluizen van de Bovenschelde. Het Rekenhof heeft aan die onderzoeken als waarnemer deelgenomen.

Naast de samenwerking op het vlak van de controle bestaat er een overlegstructuur voor de HCI's van de EU-lidstaten, die hen de mogelijkheid biedt thema's van gemeenschappelijk belang in samenwerking met de Europese Rekenkamer te bespreken. Zo vonden twee vergaderingen van het Contactcomité van voorzitters van de HCI's van de EU plaats: een vergadering op 8 mei 2013 in Luxemburg en een vergadering op 10 en 11 oktober 2013 in Vilnius. Een vergadering van verbindingsagenten van de HCI's van de EU werd georganiseerd in Boedapest op 16 en 17 mei 2013.

Het Rekenhof is lid van het netwerk Verslagen van de nationale HCI's inzake het financieel management van Europese gelden, van de werkgroep Belasting over de Toegevoegde Waarde, van het informatienetwerk over het gemeenschappelijk landbouwbeleid, van het netwerk Europa 2020 en van het netwerk over het begrotingsbeleid.

4.2 Organisaties van hoge controle-instellingen

4.2.1 *International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI)*

Een delegatie van het Rekenhof heeft in oktober 2013 deelgenomen aan het XXIe INTO-SAI-congres in Peking. De bestuursorganen, commissies, subcommissies en werkgroepen van INTOSAI brachten er verslag uit over hun werkzaamheden van de voorbije drie jaar en kregen een nieuw mandaat voor de komende drie jaar. Er werden een aantal nieuwe internationale professionele normen van en voor rekenkamers bekrachtigd, in de eerste plaats nieuwe fundamentele beginselen voor overheidsaudit (ISSAI's 100-400). Ten slotte hebben de discussies over de bijzondere congres thema's, met name het verband tussen nationale audit en nationaal bestuur (*governance*) en de rol van rekenkamers in het vrijwaren van duurzame overheidsfinanciën, geleid tot een reeks conclusies en aanbevelingen.

HOOFDSTUK 4

Internationale betrekkingen

Een delegatie van het Rekenhof heeft deelgenomen aan het 22^e UNO /INTOSAI-symposium dat in maart 2013 werd georganiseerd in Wenen en als thema had: audit en adviesverlening door rekenkamers (risico's en opportuniteiten en mogelijkheden om burgers te betrekken).

Het Rekenhof heeft als lid bijgedragen aan de werkzaamheden van de subcommissie voor internecontrole-normen van INTOSAI. Daarnaast nam het Rekenhof in juni 2013 ook als lid deel aan de werkzaamheden van de INTOSAI-werkgroep over programma-evaluatie tijdens de werkgroepvergadering in Parijs.

4.2.2 *European Organization of Supreme Audit Institutions (EUROSAI)*

Het Rekenhof was in mei 2013 gastheer voor de 40e vergadering van het bestuurscomité (*Governing Board*) van EUROSAI, waarvan het lid is sinds 2011 en dit tot 2017. De vergadering werd georganiseerd in nauwe samenwerking met de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken. In de marge daarvan organiseerde het Rekenhof ook een vergadering tussen de bestuursorganen van EUROSAI en de Europese Confederatie van Instituten voor Interne Audit (ECIIA).

Een vertegenwoordiger van het Rekenhof heeft de 4^e gemeenschappelijke conferentie van EUROSAI en de *Arab Organization of Supreme Audit Institutions* (ARABOSAI) bijgewoond (Bakoe, april 2013).

In het kader van het strategisch plan 2011-2017 van EUROSAI is het Rekenhof lid van het *Goal Team 2 professionele normen* en het *Goal Team 3 kennisuitwisseling* van EUROSAI, respectievelijk onder Duits en Tsjechisch voorzitterschap. In die hoedanigheid heeft het in de loop van het jaar actief bijgedragen aan de uitvoering van bepaalde onderdelen van de respectieve operationele plannen en heeft het deelgenomen aan de derde vergadering van die *Goal Teams* (respectievelijk Boedapest en Karlovy Vary, november 2013). Het Rekenhof heeft in het kader van *Goal Team 2* de leiding van de operationele samenwerking tussen EUROSAI en ECIIA. Personeelsleden van het Rekenhof hebben deelgenomen aan een seminarie over doelmatigheidsaudit, georganiseerd in het kader van *Goal Team 2* (Bonn, december 2013).

Het Rekenhof heeft als lid deelgenomen aan de reguliere werkzaamheden van de EUROSAI-werkgroepen voor informatietechnologie (plenaire vergadering, Parijs, februari 2013, en subgroepvergaderingen, Luxemburg, mei en november 2013) en voor milieu-audit. In het kader van de IT-werkgroep hebben personeelsleden van het Rekenhof aansluitend bij de plenaire vergadering deelgenomen aan een seminarie over het gebruik van *Control Objectives for Information and related Technology* (COBIT). In hetzelfde kader heeft een vertegenwoordiger van het Rekenhof een *IT Self-assessment* (ITSA) gemodereerd bij het Franse Rekenhof (Parijs, november 2013) en hebben vertegenwoordigers van de Zwitserse Rekenkamer en het Franse Rekenhof op hun beurt een ITSA gemodereerd bij het Rekenhof in november 2013.

Een personeelslid van het Rekenhof heeft een seminarie van de EUROSAI-taakgroep audit en deontologie bijgewoond in Luxemburg in september 2013.

Ten slotte hebben twee personeelsleden van het Rekenhof deelgenomen aan het *Young EU-ROSAI Congress* in Rotterdam in november 2013.

4.2.3 *Association des institutions supérieures de contrôle des finances publiques ayant en commun l'usage du français (Aisccuf)*

Het Rekenhof is sinds 1994 schatbewaarder van Aisccuf.

Op 7 en 8 november 2013 heeft de eerste voorzitter van het Rekenhof in Rabat deelgenomen aan de conferentie van de hoofden van de HCI's over het thema *Evaluatie van de doelmatigheid bij de Franstalige HCI's: punten van toenadering en eigen accenten*.

4.3 Controle van internationale organisaties of projecten

4.3.1 *Europees Ruimtevaartagentschap (European Space Agency - ESA)*

De ESA is een Europese intergouvernementele organisatie die het Europese ruimtevaartprogramma uitwerkt en uitvoert. De eerste voorzitter van het Rekenhof was van 2009 tot 2013 lid van de auditcommissie van de organisatie.

4.3.2 *Gezamenlijke organisatie voor samenwerking op defensiematerieelgebied (Organisation conjointe de coopération en matière d'armement – OCCAr)*

De OCCAr is een Europese intergouvernementele organisatie die in 1996 werd opgericht en die de samenwerking bij grote defensiematerieelprogramma's vlotter wil laten verlopen. In 2013 telde OCCAr zes lidstaten: Frankrijk, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Italië, Spanje en België.

Als lid van de OCCAr sinds 27 mei 2003 neemt het Rekenhof deel aan het Airbus A400M-programma.

Een lid van het Rekenhof zit het college van rekeningcommissarissen van de OCCAr voor.

4.3.3 *Europees Centrum voor Weersvoorspellingen op Middellange Termijn (European Centre for Medium-Range Weather Forecasts – ECMWF)*

Het ECMWF is een intergouvernementele organisatie die wordt ondersteund door 20 lidstaten en 15 geassocieerde staten. De organisatie heeft tot doel digitale methodes te ontwikkelen voor weersvoorspellingen op middellange termijn.

Een lid van het Rekenhof was rekeningcommissaris van de organisatie voor de boekjaren 2010 tot 2013.

4.3.4 *F16 – SAI Conference*

De rekenkamers van de Europese landen die deelnemen aan het coproductieprogramma van de F16-vliegtuigen (Denemarken, Nederland, Portugal, België) hebben besloten in 2013 niet te vergaderen. Zoals afgesproken tijdens de vorige vergadering werden de rekenkamers per e-mail op de hoogte gehouden van de vooruitgang in het afsluiten van de afrekening voor de grote contracten *Follow on Buy* en *Mid Life Update*.

4.4 Technische bijstand

Op initiatief van de Europese Commissie, die daar de nodige middelen voor uittrekt, neemt het Rekenhof deel aan het project voor technische bijstand aan de Griekse Rekenkamer. Het reikte ook in 2013, samen met de Nederlandse Algemene Rekenkamer en de Europese Rekenkamer, expertise aan op het vlak van financiële audit. De opdracht bestaat erin de Griekse Rekenkamer te begeleiden in haar overgang van ex-ante- naar ex-post-audits door middel van een vormingsprogramma van drie workshops (één over planning en risicoanalyse, één over de uitvoering van controlewerkzaamheden en één over de evaluatie van auditresultaten en de rapportering) en tussentijdse coaching. De Griekse Rekenkamer past de aangereikte informatie toe op drie proefprojecten: (a) de ontvangsten bij de gemeenten, (b) de aanwending van Europese structuurfondsen en (c) de uitgaven van de ziekenhuizen (systeemaudit). Het Belgische Rekenhof zorgt daarbij voor de begeleiding en de coaching van de systeemaudit over de uitgaven bij het ziekenhuis Hippocrateio (Athene). Op 22 en 24 april 2013 heeft het Rekenhof een presentatie gegeven over respectievelijk het jaarlijkse planningsproces en het FORM (Financieel Operationeel Risico Model). In mei 2013 vond de derde workshop plaats over de evaluatie van auditresultaten en de rapportering ervan.

4.5 Buitenlandse delegaties

In 2013 heeft het Rekenhof 81 leden van 10 buitenlandse delegaties ontvangen die een werkbezoek brachten of een informatiestage volgden over zijn opdrachten, organisatie en werkmethode.

HOOFDSTUK 5

Externe activiteiten

5.1 Presentatie voor de commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de Tweede Kamer der Staten Generaal in Den Haag

Op 12 september 2013 presenteerde een vertegenwoordiger van het Rekenhof in Den Haag de Vlaamse bevindingen uit het vervolgonderzoek van het Rekenhof en de Algemene Rekenkamer over de kwaliteitsbewaking in het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen voor de commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

5.2 Studietweedaagse van de *European Academy for Taxes, Economics & Law* in Berlijn

In het kader van de studietweedaagse *How to audit Public Procurement Effectively*, georganiseerd door *The European Academy for Taxes, Economics & Law* gaf een vertegenwoordiger van het Rekenhof op 21 februari 2013 een lezing over de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie m.b.t. de overheidsopdrachtenregelgeving als leidraad voor de audit van overheidsopdrachten.

5.3 Deelname aan activiteiten van het Informatiecentrum voor het Bedrijfsrevisoraat (ICCI)

Op 26 november 2013 namen vertegenwoordigers van het Rekenhof als sprekers deel aan het seminarie over *Performantie-audit in de openbare en de non-for-profit sector* van het ICCI. Zij hebben uiteenzettingen gegeven over de technische en strategische aspecten van *performance auditing*, alsook over *Het Rekenhof en performantie-audits*.

Het Rekenhof heeft op 11 december 2013 ook meegewerkt aan het seminarie rond het thema *Concept en mogelijkheden van single audit*. Een raadsheer en twee leden van het auditoraat van het Rekenhof gaven verschillende uiteenzettingen over het Rekenhof als groepsauditor en over de mogelijkheden tot samenwerking tussen de verschillende controleactoren aan de hand van een uitgevoerde audit.

5.4 Deelname aan activiteiten van de *International Faculty for Executives Benelux* (IFE)

Op 14 en 15 mei 2013 organiseerde de IFE Benelux een opleiding over het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken. Een vertegenwoordiger van het Rekenhof gaf op 14 mei een uiteenzetting over de manier waarop de aanbestedende overheid de uitvoering van een opdracht kan organiseren.

De IFE organiseerde ook op 28 en 29 mei 2013 een colloquium over de actualiteit van het recht en van de geschillen van het openbaar ambt. Een vertegenwoordiger van het Rekenhof gaf een uiteenzetting over de contractuele tewerkstelling in het openbaar ambt.

5.5 Deelname aan activiteiten georganiseerd door universiteiten of onderwijsinstellingen

Een vertegenwoordiger van het Rekenhof heeft op 25 maart 2013 een uiteenzetting gegeven op het seminarie georganiseerd door de *Université catholique de Louvain* over de voorbereiding tot de toegangsexamens voor het openbaar ambt in het kader van de *Master en administration publique*.

In het kader van de opleiding *Master Class Overheidsauditor* georganiseerd door de *Antwerp Management School* hebben vertegenwoordigers van het Rekenhof in juni 2013 diverse sessies van de module overheidsaudit verzorgd.

Op 6 december 2013 organiseerden Intersentia en de onderzoeksgroep *Overheid en Recht* van de Universiteit Antwerpen een studiedag gewijd aan de zesde staatshervorming. De voorzitter en een auditeur van het Rekenhof hebben een uiteenzetting gegeven over de fiscale autonomie van de gemeenschappen en de gewesten die voortvloeit uit de staatshervorming.

5.6 Studiedag georganiseerd door de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen

Op 22 november 2013 namen een raadsheer en een auditeur van het Rekenhof deel aan de Staten-Generaal van het gevangeniswezen. Zij gaven een uiteenzetting over de conclusies en de aanbevelingen van de audit over de *Maatregelen tegen de overbevolking in de gevangenissen*.

5.7 Studievoormiddag georganiseerd door de regeringscommissarissen bij de Vlaamse universiteiten en hogescholen

De regeringscommissarissen bij de Vlaamse universiteiten en hogescholen organiseerden op 16 september 2013 een studievoormiddag over *Interne controle – risicoanalyse – COSO-methodiek*. De manager-auditor van het agentschap Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA) gaf een uiteenzetting, in samenwerking met vertegenwoordigers van het Rekenhof. Daarbij kwamen onder andere aspecten als kwaliteitsbewaking en instellingsreview aan bod.

5.8 Uiteenzetting op verzoek van het Vlaams Parlement

Op uitnodiging van het Vlaams Parlement gaven vertegenwoordigers van het Rekenhof op 22 oktober 2013 een uiteenzetting ten behoeve van vertegenwoordigers van het parlement van Moldavië over het onderwerp *Het Rekenhof in dienst van het Vlaams Parlement*.

5.9 Uiteenzettingen over overheidsopdrachten

Op 14 mei 2013 namen ambtenaren van IAVA deel aan een interne opleiding *Update overheidsopdrachten*.

Op verzoek van de gedelegeerd bestuurder van het Agentschap Waterwegen en Zeekanaal (EVA W&Z) en naar aanleiding van de uitgevoerde audit over de verrekeningen bij dit agentschap heeft een vertegenwoordiger van het Rekenhof op 19 maart 2013 een praktijkgerichte lezing gegeven over de overheidsopdrachtenregelgeving voor de personeelsleden van het EVA W&Z.

Op verzoek van de voorzitter van het Vlaams Parlement heeft diezelfde vertegenwoordiger op 26 juni 2013 aan medewerkers van het Vlaams Parlement een uiteenzetting gegeven over de theorie en praktijk van de nieuwe wet- en regelgeving overheidsopdrachten die op 1 juli 2013 in werking is getreden.

Op verzoek van het College van regeringscommissarissen heeft hij eenzelfde uiteenzetting gegeven bij de Vlaamse universiteiten en hogescholen op 2 oktober 2013.

Op 17 oktober 2013 nam die vertegenwoordiger deel aan de *National Tender Day* georganiseerd door EBP, Expert in Overheidsopdrachten. Hij gaf er een uiteenzetting over de belangrijkste wijzigingen als gevolg van het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten.

5.10 Presentatie van verslagen van het Rekenhof op verzoek van derden

Op 16 april 2013 presenteerde een vertegenwoordiger van het Rekenhof aan de *Raad Levenslang en Levensbreed Leren* van de Vlaamse Onderwijsraad het verslag van het Rekenhof over de personeelsfinanciering van het volwassenenonderwijs.

Op 24 april 2013 presenteerde diezelfde vertegenwoordiger aan de regeringscommissarissen bij de Vlaamse universiteiten en hogescholen het verslag van het Rekenhof over de internationale mobiliteit in het kader van Erasmus.

Op 25 april 2013 presenteerde hij het verslag eveneens aan het *Bestuurscomité Internationalisering en Ontwikkelingssamenwerking* van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

Tot slot presenteerde die vertegenwoordiger op 10 december 2013 het vervolgonderzoek van het Rekenhof en de Algemene Rekenkamer over de kwaliteitsbewaking in het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen aan de werkgroep *Nieuw Accreditatiestelsel* van de Vlaamse Onderwijsraad.

5.11 Bijdragen in verschillende publicaties

De voorzitter van het Rekenhof en twee medewerkers van het Rekenhof schreven een hoofdstuk in het boek *De (performantie-)audit in de publieke sector en de non-profitsector*³⁴.

Een raadsheer en een medewerker van het Rekenhof publiceerden een boek over het begrotingsrecht en het boekhoudingsrecht van openbare administraties³⁵.

Een andere medewerker heeft bijgedragen aan een verslag over budgettaire transparantie in Tunesië³⁶ en aan een verslag over audit in de Tunesische openbare sector³⁷.

Twee medewerkers schreven een artikel over het doelmatigheidsonderzoek van de maatregelen tegen de overbevolking in de gevangenissen³⁸.

Een medewerker publiceerde twee artikels over het onderwijs. Het eerste artikel gaat over het auditverslag dat in november 2012 aan het Vlaams Parlement werd bezorgd over *Internationale mobiliteit in het kader van Erasmus*³⁹. Het tweede artikel gaat over de audit *Personeelsfinanciering en -regelgeving in het volwassenenonderwijs*, waarvan het verslag in maart 2013 bij het Vlaams Parlement werd ingediend⁴⁰.

Een medewerker van het Rekenhof is mede-editor van het *Jaarboek Overheidsopdrachten*⁴¹. Dit jaar werd zijn overzicht opgenomen van in 2012 gepubliceerde Europese en Belgische wet- en regelgeving met relevantie voor het overheidsopdrachtenrecht⁴², alsook een stand van zaken na het arrest van het Hof van Justitie van 10 mei 2012 over de *fairtradeproducten* en het overheidsopdrachtenrecht⁴³.

34 I. Desomer, V. Put en E. Van Loocke, *Performantie-audit uitgevoerd door het Rekenhof*, p 43-67 in *De (performantie-) audit in de publieke sector en de non-profitsector*, ICCI (Ed.), Antwerpen/Apeldoorn, Maklu, 2013.

35 P. Rion et A. Trosch, *Initiation au droit budgétaire et comptable des administrations publiques*, Brussel, Bruylant, *Collection Initiations*, 2013, 438 p. - Monographie geactiveerd op Stradalex.

36 *Consolider la transparence budgétaire pour une meilleure gouvernance publique en Tunisie*, OESO, 2013, 169 p.

37 *Analyse du système de contrôle, d'audit et de maîtrise des risques dans le secteur public Tunisien: L'exemple des entreprises publiques et des douanes*, OESO, 2013, 99 p.

38 E. Desmedt en E. Van Loocke, *Doelmatigheidsonderzoek van de maatregelen tegen de overbevolking in de gevangenissen*, *Panopticon (Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk)*, nr. 1, januari – februari 2013, p42-57.

39 A. De Brabandere, *Internationale mobiliteit met het Erasmusprogramma*, *Tijdschrift voor onderwijsrecht en onderwijsbeleid*, 2012-2013, bijzonder nummer (juli-augustus 2013), p 68-73.

40 A. De Brabandere, *Personeelsfinanciering en -regelgeving in het volwassenenonderwijs*, *Tijdschrift voor onderwijsrecht en onderwijsbeleid*, 2013-2014, nummer 1, september-oktober 2013, p 70-76.

41 C. De Koninck, P. Flamey, P. Thiel en B. Demeulenaere (eds.), *Jaarboek Overheidsopdrachten 2012-2013*, Brussel, EBP Publishers, 1067 p.

42 C. De Koninck, *Overzicht van in 2012 gepubliceerde Europese en Belgische wet- en regelgeving met relevantie voor het overheidsopdrachtenrecht*, *Jaarboek Overheidsopdrachten*, p. 27-39.

43 C. De Koninck en P. Teerlinck, *Max Havelaar voor het Hof van Justitie – Fairtradeproducten en het overheidsopdrachtenrecht. Een stand van zaken na het arrest van het Hof van Justitie van 10 mei 2012*, *Jaarboek Overheidsopdrachten 2012-2013*, p. 329-345.

Diezelfde medewerker is medeauteur van een boek met artikelsgewijze commentaar bij het koninklijk besluit van 15 juli 2011 houdende de plaatsing van overheidsopdrachten in de klassieke sectoren⁴⁴.

Hij is eveneens medeauteur van een artikel over het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken⁴⁵.

Een andere medewerker schreef een artikel over de contractuele tewerkstelling bij de Belgische overheid⁴⁶.

Naar aanleiding van het in bewaring geven van een deel van de archieven van het Rekenhof bij het Algemeen Rijksarchief werd een doctoraatsthesis gewijd aan de geschiedenis van de instelling⁴⁷.

⁴⁴ C. De Koninck, P. Flamey en J. Bosquet, *De plaatsing van overheidsopdrachten. Artikelsgewijze commentaar van het Koninklijk Besluit van 15 juli 2011 houdende de plaatsing van overheidsopdrachten in de klassieke sectoren*, Mechelen, Kluwer, 2013, 1039 p.

⁴⁵ C. De Koninck, P. Flamey en J. Bosquet, *Het KB van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken*, *Rechtskundig Weekblad*, 2012-2013, p. 1642-1664.

⁴⁶ E. Hannay, *La contractualisation de la fonction publique en Belgique, Droit et contentieux de la fonction publique. 10 années d'actualités*, IFE Benelux, 2013, p. 199-253.

⁴⁷ G. Leloup, *Non pas un pouvoir illusoire: Ontstaan, rol en (on)macht van het Rekenhof (1814-1939)*, Gent, Universiteit Gent Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, 2013, 718 p. (doctoraatsthesis Vakgroepen Geschiedenis van de Universiteit Gent).

BIJLAGEN

Bijlage 1 – Begroting 2013 van het Rekenhof

Ontvangstenbegroting 2013 (in duizend euro)

Code		Begroting
Lopende ontvangsten		
1	Financiële opbrengsten	210,00
2	Eigen ontvangsten	0,50
3	Diverse en toevallige ontvangsten	0,00
	<i>Totaal van de lopende ontvangsten</i>	<i>210,50</i>
Kapitaalontvangsten		
4	Diverse en toevallige ontvangsten	0,00
	<i>Totaal van de kapitaalontvangsten</i>	<i>0,00</i>
Transferontvangsten		
5	Dotatie	49.700,00
	<i>Totaal van de transferontvangsten</i>	<i>49.700,00</i>
	Algemeen totaal	49.910,50

BIJLAGEN

Uitgavenbegroting van 2013 (in duizend euro)

Code		Begroting
Lopende uitgaven		
A	Leden van het Rekenhof	1.786,70
B	Personeel	46.824,90
D	Documentatie	180,00
E	Gebouwen	2.672,00
G	Uitrusting en onderhoud	43,50
H	Verbruiksgoederen	113,00
I	Post – Telecom	115,00
J	Informatica en Bureautica	645,00
L	Externe relaties	191,50
M	Wagenpark	25,60
N	Onvoorziene uitgaven	3,00
O	Externe medewerkers	35,00
Q	Internationale organisaties	10,00
U	Specifieke opdrachten	120,00
	<i>Totaal van de lopende uitgaven</i>	<i>52.765,20</i>
Kapitaaluitgaven		
EE	Gebouwen	80,00
GG	Uitrusting en onderhoud	116,00
JJ	Informatica en Bureautica	615,00
MM	Wagenpark	45,00
	<i>Totaal van de kapitaaluitgaven</i>	<i>856,00</i>
Transferuitgaven		
	Transferuitgaven	0,00
	<i>Totaal van de transferuitgaven</i>	<i>0,00</i>
Algemeen totaal		53.621,20

Bijlage 2 – Rekening 2012 van het Rekenhof

Ontvangstenrekening van 2012 (in duizend euro)

Code		Aangepaste ramingen	Gerealiseerde ontvangsten
Lopende ontvangsten			
1	Financiële opbrengsten	180,00	192,50
2	Eigen ontvangsten	1,20	0,43
3	Diverse en toevallige ontvangsten	0,00	130,76
	<i>Totaal van de lopende ontvangsten</i>	<i>181,20</i>	<i>323,69</i>
Kapitaalontvangsten			
4	Diverse en toevallige ontvangsten	0,00	103,70
	<i>Totaal van de kapitaalontvangsten</i>	<i>0,00</i>	<i>103,70</i>
Transferontvangsten			
5	Dotatie	48.017,00	48.017,00
	<i>Totaal van de transferontvangsten</i>	<i>48.017,00</i>	<i>48.017,00</i>
	Algemeen totaal	48.198,20	48.444,39

BIJLAGEN

Uitgavenrekening van 2012 (in duizend euro)

Code		Aangepaste begroting	Aangerekende uitgaven
Lopende uitgaven			
A	Leden van het Rekenhof	1.738,20	1.696,89
B	Personeel	47.406,50	43.964,87
D	Documentatie	205,00	168,97
E	Gebouwen	2.653,50	2.505,96
G	Uitrusting en onderhoud	67,00	28,03
H	Verbruiksgoederen	148,00	87,99
I	Post – Telecom	133,00	85,69
J	Informatica en Bureautica	460,00	329,57
L	Externe relaties	183,00	116,76
M	Wagenpark	40,00	15,83
N	Onvoorziene uitgaven	5,00	0,00
O	Externe medewerkers	77,00	75,94
Q	Internationale organisaties	18,00	9,41
U	Specifieke opdrachten	150,00	15,97
	<i>Totaal van de lopende uitgaven</i>	<i>53.284,20</i>	<i>49.101,88</i>
Kapitaaluitgaven			
EE	Gebouwen	258,00	3,76
GG	Uitrusting en onderhoud	151,00	49,37
JJ	Informatica en Bureautica	730,00	418,83
MM	Wagenpark	70,00	0,00
	<i>Totaal van de kapitaaluitgaven</i>	<i>1.209,00</i>	<i>471,96</i>
Transferuitgaven			
	Transferuitgaven	0,00	0,00
	<i>Totaal van de transferuitgaven</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Algemeen totaal		54.493,20	49.573,84

Bijlage 3 – Opdracht als rekeningcommissaris van de leden van het Rekenhof

Overheidsbedrijf	Lid (Leden) van het Rekenhof	Wettelijke Basis
Agentschap voor Buitenlandse Handel (ABH)	Jan Debucquoy	Wet van 18.12.2002, bijlage II, art. 13 (samenwerkingsakkoord van 24.05.2002)
APETRA	Jan Debucquoy	Wet van 26.01.2006, art. 37
ASTRID	Franz Wascotte	Wet van 08.06.1992 (8), art. 18
Belgacom	Pierre Rion Romain Lesage	Wet van 21.03.1991, art. 25
Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (BIO)	Jozef Beckers	Wet van 03.11.2001, art. 5bis
Belgische Technische Coöperatie (BTC)	Jozef Beckers Didier Claisse	Wet van 21.12.1998, art. 29
Belgocontrol	Philippe Roland Romain Lesage	Wet van 21.03.1991, art. 25
bpost	Philippe Roland Jozef Beckers	Wet van 21.03.1991, art. 25
Entreprise publique des technologies nouvelles de l'information et de la communication de la Communauté française (ETNIC)	Didier Claisse	Decreet van 09.01.2003
Fonds du logement des familles nombreuses de Wallonie (FLW)	Alain Bolly	Waalse Huisvestingscode van 29.10.1998, art. 185bis
Fonds Ecuveuil de la Communauté française	Alain Bolly	Decreten van 20.06.2002 en 09.01.2003
Institut de la formation en cours de carrière (IFC) – Communauté française	Didier Claisse	Decreet van 09.01.2003
Nationale Loterij	Jan Debucquoy	Wetten van 22.07.1991 en 19.04.2002, art. 20
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS) – Holding	Ignace Desomer Michel de Fays	Wet van 21.03.1991, art. 25
Infrabel en NMBS	Michel de Fays Rudi Moens	Wet van 21.03.1991, art. 25

BIJLAGEN

Overheidsbedrijf	Lid (Leden) van het Rekenhof	Wettelijke Basis
Office de la naissance et de l'enfance (ONE) – Communauté française	Didier Claisse	Decreet van 09.01.2003
Paleis voor Schone Kunsten	Franz Wascotte Rudi Moens	Wet van 07.05.1999, art. 15
Radio-télévision belge de la Communauté française (RTBF)	Franz Wascotte	Decreten van 14.07.1997 en 09.01.2003
Société publique de gestion de l'eau (SPGE) + Protectis (filiale de la SPGE) – Région wallonne	Alain Bolly	Gecoördineerde Waterwetboek van 03.03.2005, art. D 331
Société wallonne de financement complémentaire des infrastructures (SOFICO)	Philippe Roland	Decreet van 10.03.1994, art. 10
Société wallonne des eaux (SWDE)	Pierre Rion	Gecoördineerde Waterwetboek van 03.03.2005, art. D 379
Société wallonne du crédit social (SWCS)	Alain Bolly	Waalse Huisvestingscode van 29.10.1998, art. 175.15
Société wallonne du logement (SWL)	Alain Bolly	Waalse Huisvestingscode van 29.10.1998, art. 116

Bijlage 4 – Individueel inzage- en informatierecht

Leden van het federaal parlement

Kamer van volksvertegenwoordigers

10.01.2013	Bernard Clerfayt	Commentaren bij de ontwerpen van staatsbegroting voor 2013
07.02.2013	Koenraad Degroote	Staatsbegroting 2013
05.03.2013	Zuhal Demir	Het verslag met betrekking tot de financiering en de controle van de bijzondere vakantiefondsen
16.05.2013	Steven Vandeput	Commentaren bij de eerste aanpassing van de staatsbegroting voor 2013
12.06.2013	Joseph George	Impact van de financiële crisis
12.11.2013	Steven Vandeput	Commentaren bij de ontwerpen van staatsbegroting voor 2014
13.11.2013	Karl Waterschoot	De uitgaven van de commissie belast met de herziening van het privaatrechtelijk en publiekrechtelijk maritiem recht

Senaat

20.02.2013	Karl Vanlouwe	De renovatieplannen van het Justitiepaleis te Brussel
------------	---------------	---

Leden van het Vlaams Parlement

23.05.2013	Jurgen Verstrepen	Boekhouding van de VRT
11.10.2013	Bjorn Rzoska	Beheersvorming regionale luchthavens

Leden van het parlement van de Duitstalige Gemeenschap

22.01.2013	Luc Frank	De evolutie van de kosten die door de ministers worden ingediend
------------	-----------	--

Bijlage 5 – Publicaties

Federale Staat

Boek van het Rekenhof

- 167^e Boek van het Rekenhof, bijvoegsels 1 en 2 – juli 2013
- 168^e Boek van het Rekenhof, bijvoegsel 2 – juli 2013
- Boek 2013 over de sociale zekerheid – globale beheren en openbare instellingen van de sociale zekerheid – september 2013
- 170^e Boek van het Rekenhof, volumes I (commentaar) en II (tabellen) – oktober 2013

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als artikel in het Boek van het Rekenhof

- Financiële impact van de steunmaatregelen genomen in het kader van de financiële crisis en om de financiële stabiliteit van de eurozone te garanderen
- Organisatie van de interne-auditactiviteiten in de federale administratie
- Diensten Interne Audit van Defensie en van de FOD Financiën
- Aspecten van de interne controles door de backoffice van het Agentschap van de Schuld
- Interne controle op aankopen bij de FOD Sociale Zekerheid en de POD Maatschappelijke Integratie
- Beheer en boeking van terugvorderingen inzake tegemoetkomingen aan gehandicapten
- Financieel beheer van de wereldtentoonstelling Yeosu 2012
- Financiering van de Brusselse Instellingen door de FOD Binnenlandse Zaken
- Onderzoekscontracten van het federaal wetenschapsbeleid
- Stand van zaken van het eHR-project
- Astrid: financiering en reglementair kader
- Uitgaven voor medische en niet-medische zorgverlening aan geïnterneerden

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als artikel in het Boek over de Sociale Zekerheid

- Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA): Evolutie van de activering van de werkloosheidsuitkering in de periode 2002-2012
- Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid (DOSZ): Beheer en organisatie
- Rijksdienst voor Pensioenen (RVP): Evaluatie van het “intern recht” voor grens- en seizoenwerknemers
- Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ): Bijdragen in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag
- Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ): Toezicht op de sociale secretariaten
- Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ): Beheersing van het IT-systeem voor de DMFA

- Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA): Dienstencheques: wijzigingen in de wetgeving sinds de audit van 2009
- Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ): Detachering van werknemers in het kader van de Europese regelgeving

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als afzonderlijk verslag

- Bruggpensioen bij herstructurerings – januari 2013
- Financieel beheer van het vastgoed van de openbare instellingen van sociale zekerheid – KSZ, HZIV, HVW, FBZ, RIZIV, RKW, RVA, RSZ en RVP – januari 2013
- Herschatting van het kadastraal inkomen van woningen na verbouwing – opvolgingsaudit – februari 2013
- Dienst Voorafgaande Beslissingen in Fiscale Zaken – Verwerking van de voorafgaande beslissingen en van de permanente regularisaties – februari 2013
- APETRA – Uitvoering van de opdrachten van openbare dienst in 2011 – maart 2013
- Verwerking en beheer van de aangiften personenbelasting – april 2013
- Werking van de Kansspelcommissie – mei 2013
- Beheer van het ziekteverzuim bij federale ambtenaren – mei 2013
- De startbaanovereenkomst – opvolgingsaudit – juni 2013
- Fiscale controle van de niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen rechtspersonen – Opvolgingsaudit – augustus 2013
- Onrechtstreekse federale steunmaatregelen voor onderzoek en technologische ontwikkeling (O&O) – augustus 2013
- Toelagen en vergoedingen aan het personeel van de FOD Binnenlandse Zaken – oktober 2013
- Toekenning en beheer van het gewaarborgd minimum bij overheidspensioenen – oktober 2013
- Personeelsplanning en bezoldiging van het militair personeel van Defensie – november 2013
- Terugbetaling van geneesmiddelen – Performantie van het overheidsbeheer – december 2013

Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse provincies

Boek van het Rekenhof

- Rekeningenboek over 2012 – oktober 2013

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als artikel in het Boek van het Rekenhof

- Overflow en toepassing van de aanrekeningsregels in 2012
- Onderhouds- en investeringswerken aan gebouwen door het Agentschap voor Facilitair Management
- Interventies van de Vlaamse overheid met betrekking tot de financiële crisis
- Inning van verkeersbelastingen: migratie naar het intern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) en integratie in het Vlaams Fiscaal Platform
- Rollende fondsen van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering
- Onkostenvergoedingen bij Toerisme Vlaanderen
- Subsidiëring competentiepolen voor innovatie
- Controle van het consolidatieproces in het Gemeenschapsonderwijs (GO!)
- Begrotingsfonds voor inschrijvingsgelden Deeltijds Kunstonderwijs
- Administratieve afhandeling van de persoonlijke assistentiebudgetten
- Beheer van tenten door de DAB Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd
- Onderhoud en verbruik van elektrische installaties voor het Vlaamse wegennet
- Grondvoorraad van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW)
- Beleidsruimte voor monumentenzorg

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als afzonderlijk verslag

- Werving en selectie bij De Lijn – januari 2013
- Volwassenenonderwijs: personeelsfinanciering – februari 2013
- Culturele en jeugdinfrastructuur – maart 2013
- Gebruikersbijdragen in de welzijnssector – augustus 2013
- Kwaliteitsbewaking in het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen. Vervolgonderzoek – september 2013
- Verrekeningen bij de afdeling Maritieme Toegang (AMT) van het departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) – september 2013
- Aquacultuur in Vlaanderen – december 2013

Activiteitenverslag

- Activiteitenverslag van het Rekenhof over 2012 – mei 2013

Andere verslagen

- Vierde voortgangsrapportage over het Masterplan 2020 – mei 2013
- Enquête over de producten van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement – resultaten en actiepunten - juni 2013
- Vijfde voortgangsrapportage over het Masterplan 2020 – november 2013

Franse Gemeenschap*Boek van het Rekenhof*

- 25e Cahier d'observations adressé au Parlement de la Communauté française – december 2013

Voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting

- Préfiguration des résultats de l'exécution du budget de la Communauté française pour l'année 2012 – mei 2013

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als artikel in het Boek van het Rekenhof

- Contrôle de légalité et de régularité du subventionnement des infrastructures de la santé et de la culture par la Communauté française
- Contrôle des dépenses des cabinets ministériels et de leurs services d'appui
- Le subventionnement des musées par la Communauté française
- La rémunération du personnel de l'enseignement secondaire organisé par la Communauté française

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als afzonderlijk verslag

- Audit de l'Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées – augustus 2013

Waals Gewest en Waalse provincies*Boek van het Rekenhof*

- 25e Cahier d'observations adressé au Parlement wallon – december 2013

BIJLAGEN

Voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting

- Préfiguration des résultats de l'exécution des budgets de la Région wallonne pour l'année 2012 – mei 2013

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als artikel in het Boek van het Rekenhof

- Contrôle de légalité et de régularité - DGO6, direction générale opérationnelle de l'économie, de l'emploi et de la recherche
- Contrôle de légalité et de régularité de quatre programmes de la division organique 17 du budget général des dépenses de la Région wallonne pour l'année 2012
- Le principe de confiance à la lumière de dix ans de contrôle des subventions
- Les marchés publics du Centre wallon de recherches agronomiques
- Les marchés publics de l'Institut du patrimoine wallon
- Défaillances du contrôle interne constatées lors du contrôle de comptes de comptable
- Récupération des traitements indûment versés par la province de Hainaut – Audit de suivi
- Contrôle des procédures mises en œuvre par le Fonds énergie pour récupérer les redevances de raccordement aux réseaux électrique et gazier
- Contrôle de la gestion des taxes régionales sur les jeux et paris, les appareils automatiques de divertissement, les automates et les sites d'activité économique désaffectés
- Examen des dettes et participations de la Région wallonne

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als afzonderlijk verslag

- Audit de l'Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées – augustus 2013

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Boek van het Rekenhof

- 20e Boek van het Rekenhof voorgelegd aan het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en aan de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie – juli 2013

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als artikel in het Boek van het Rekenhof

- Controle van de procedures voor de vaststelling, de boeking en de invordering van niet-fiscale ontvangsten door de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering
- Overheidsopdrachten van de Grondregie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Controle op de wettigheid en de regelmatigheid van de opdrachten gegund door de directie Economaat van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Facultatieve projectsubsidies in het kader van externe betrekkingen
- Stand van zaken van de tenuitvoerlegging van de interne audit
- Toepassing van de interne controle bij het Bestuur Economie en Werkgelegenheid

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd als afzonderlijk verslag

- Waterzuiveringsstation Brussel-Noord – Exploitatie van de concessie van 2009 tot 2013 – oktober 2013
- Overheidsopdrachten van het Brussels Instituut voor Milieubeheer – december 2013

Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Boek van het Rekenhof

- 20e Boek van het Rekenhof voorgelegd aan het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en aan de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie – juli 2013

Franse Gemeenschapscommissie

Voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting

- Préfiguration des résultats de l'exécution du budget de la Commission communautaire française pour l'année 2012 – mei 2013

Er bestaat ook een Franse versie van dit verslag.
Il existe aussi une version française de ce rapport.

U kunt dit verslag raadplegen of downloaden op de internetsite van het Rekenhof.

WETTELIJK DEPOT
D2014/1128/09

PREPRESS, DRUK EN FOTOGRAFIE
Centrale drukkerij van de Kamer van volksvertegenwoordigers

ADRES
Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.
+32 2 551 81 11

FAX
+32 2 551 86 22

www.rekenhof.be